

**JÖVŐT
ADUNK**
BUDAPESTNEK

+5 ÉV

A BUDAPESTIEKNEK

**JÖVŐT
ADUNK**
BUDAPESTNEK

+5 ÉV A BUDAPESTIEKNEK

A kiadvány a Fővárosi Önkormányzat 2019 és 2024 között elkészített hivatalos dokumentumai alapján készült.

Aki bővebben szeretne olvasni szakmai terveinkről, keresse a budapest.hu oldalon az alábbi stratégiákat:

- Otthon Budapesten Integrált Településfejlesztési Stratégia
- Budapest Klímastratégiája – Fenntartható Energia és Klíma Akcióterv
- Budapesti Mobilitási Terv 2030
- Fővárosi Drogstratégia
- Fővárosi Idősügyi Stratégia
- Fővárosi stratégia a családon belüli erőszak megelőzéséről és az áldozatok védelméről
- Otthon a budapesti utakon – Közlekedésbiztonsági Stratégia
- Otthon, mindenkinek – Fővárosi stratégia az otthontalanság és a hajléktalanság csökkentéséről
- Radó Dezső Terv – a Főváros Zöldinfrastruktúra Fejlesztési és Fenntartási Akcióterve

SZERKESZTŐ: Karácsony Gergely

FÉNYKÉPEK: Karácsony Gergely Facebook-oldala és budapest.hu

MI KELL AHHOZ, HOGY 5 ÉVVEL TOVÁBB ÉLJÜNK?

Betegség-ügy helyett valódi egészség-ügy	6
Lakhatás megfizethető áron	10
Tiszta ivóvíz és egészséges étkezés	16
Tiszta levegő	20
Élhető és ellenálló városi környezet	28
Emberi léptékű városi terek	36
Erős város, erős közösség	44

Jövőt adunk Budapestnek!

Nemrég közösen ünnepeltük meg Budapest 150. születésnapját. Az évforduló az ünnepelés mellett számvetésre és a jövőbe tekintésre is lehetőséget ad. Emlékeztet arra, hogy mekkora felelősségünk van a város történetének továbbírásában, és abban, hogy mit örzünk meg ennek a sokszínű városnak a hagyományából, és miben sikerül orvosolnunk az előző korok hibáit.

Az elmúlt 5 évben meghozott döntéseink nyomán Budapest ma szabadabb, szolidárisabb és zöldebb város, mint bármikor korábban. Szabadabb, mert bezárkózás helyett a nyitottságot, kirekesztés helyett a befo-

gadást választottuk. Szolidárisabb, mert a részérdekek helyett a közösséget, kiváltságok helyett a közjót választottuk. Zöldebb, mert a magánérdekek és a rövid távú haszonhajszolása helyett a környezetünk védelmét választottuk. Tettük mindezt egy világos értékválasztás mentén, a demokráciába, a jogállamba és a szolidaritásba vetett hitünk által vezérelve. Nem téríthetett el ettől az az ostrom sem, amelyet Budapestnek el kellett szenvednie azért, mert a szabadságot és a szolidaritást választotta.

Budapest nekünk otthon, közösség, kötődés, szenvedély, kaland, álmok, vágyak,

szerelemek és csalódások. Nekünk Budapest maga az élet. Ezért nincs is más választásunk, mint hogy megvédjük ezt a várost és benne lakóit. Ezért a mi ajánlatunk Budapestnek nem szólhat másról, nem szólhat kevesebbéről, csakis az életről. **Jövőt adunk Budapestnek.**

Budapesten azonban ma a várható élettartam 5 évvel van az európai átlag alatt. Ezért arra kell vállalkoznunk, hogy ezt az 5 évet visszaadjuk a budapestieknek. Tudom, ez nem szokványos politikai ígéret, és megvalósítása túlnyúlik az előttünk álló újabb 5 éves cikluson is. Mégsem érhetjük be kevesebbel,

a hosszabb életért hosszabb távra kell terveznünk. Én azt vállalom, hogy a következő 5 évben mindent ennek az életigenlő politikának rendelünk alá, az egészségügytől az egészséges utcák programján át az egészséges lakhatáson keresztül az egészséges levegőig. Megerősítjük Budapest ellenállóképességét a lakhatási válsággal, a klímaváltsággal és a megélhetési válsággal szemben.

Visszaadjuk a budapestieknek a tőlük elvett 5 évet. Erre a feladatra kérek felhatalmazást!

Karácsony Gergely
főpolgármester

„Adjuk vissza a budapestieknek az elvett öt évet!”

Betegségügy helyett valódi egészségügy

Ma Magyarországon az egészségügyi ellátórendszer sajnós nem az egészségünk megőrzésére koncentrál, hanem a betegségekre. A legtöbben csak akkor jutunk el orvoshoz, amikor már valamilyen betegséggel kell szembenéznünk, kevés hangsúly kerül a megelőzésre, az egészséges életmódra, életminőségre és étrendre, valamint az időben történő szűrésekre.

Pedig az egészségügynek az lenne az egyik legfontosabb feladata, hogy segítsen a betegségek megelőzésében és időben történő korai felismerésében. A legjobb páciens az, aki nem is válik beteggé: nem csak egyéni szinten, de társadalmilag, gazdaságilag is az lenne az előnyös, ha sokkal több erőforrást tudnánk az egészséges állapot megtartására és az életminőségre fordítani. Tehát ha „betegség-ügy” helyett valódi „egészség-ügyet” tudnánk működtetni.

A „betegség-ügy” ma legnagyobb részt kormányzati felelősség. Azonban Budapest – bár egészségügyi feladatainak nagyobb részét, a kórházak fenntartását az állam korábban elvette – nem tesz le arról, hogy javítsa a budapestiek egészségét. Ma Magyarországon az önkormányzatok által fenntartott szakrendelők a legelérhetőbbek az emberek számára.

Ezért a szakrendelők további fejlesztésével és kiterjedt szűrőprogramokkal gondoskodunk arról, hogy jobban és tovább éljünk mindannyian.

A várható élettartam Budapesten átlagosan 5 évvel kevesebb, mint az európai nagyvárosokban

Madrid	85,4 év
Stockholm	84,1 év
Párizs	83,8 év
Berlin	81 év
Bécs	80,1 év
Prága	79,2 év
Budapest	76,7 év

Minden 4. magyar haláleset megelőzhető okok miatt következik be.

2019 óta
27 milliárd
forintot fordítottunk a budapesti egészségügyi rendszer fejlesztésére

Budapesten volt a legalacsonyabb a halálozások száma a COVID alatt

Többlethalálozások megyénként 2020-ban (2015–2019 közötti évek átlagához képest, 37-50. hét (szeptember-december)):

Budapest	12%
Tolna	15%
Fejér	18%
Pest	20%
Baranya	22%
Somogy	25%
Heves	26%
Hajdú-Bihar	27%
Bács-Kiskun	28%
Csongrád-Csanád	30%
Jász-Nagykun-Szolnok	33%
Nógrád	36%
Zala	37%
Komárom-Esztergom	38%
Veszprém	39%
Békés	39%
Borsod-Abaúj-Zemplén	41%
Vas	41%
Győr-Moson-Sopron	48%
Szabolcs-Szatmár-Bereg	51%

FORRÁSOK:
EUROSTAT, KSH, 24.HU

közel

14 ezer

ingyenes CT-, MR-vizsgálat
2020 novemberére óta
(9145 CT-, 4514 MR-vizsgálat)

Szakrendelők

Ma Budapesten az önkormányzatok által fenntartott rendelők a legelérhetőbb egészségügyi intézmények a lakosság számára. A kerületi önkormányzatok tetemes összeget fordítanak arra minden évben, hogy ezek a járóbeteg-ellátást biztosító egészségügyi intézmények jól és az állami kórházaknál jobban működjenek. Ezért is nagyon fontos, hogy a szakrendelők megmaradjanak önkormányzati fenntartásban, hiszen minden olyan közszolgáltatás, amit korábban központosítottak – gondoljunk csak az iskolákra vagy a kórházakra – rosszul működik.

ÖNKORMÁNYZATI KÉZBEN

Az állam nem tett le a központosítási terveiről. Mi ezért a budapestiekhez fordultunk, és megkérdeztük, jó ötletnek tartják-e az államosítást. A válaszadók 91%-a gondolta úgy, hogy a szakrendelőknek önkormányza-

ti fenntartásban kell maradniuk. A budapestiek döntése köt minket, ezért a következő ciklusban is ki fogunk állni amellett, hogy a szakrendelők maradjanak önkormányzati kézben.

MÁR MEGCSINÁLTUK

ELÉRTÜK, hogy 24 milliárd forint értékben érkezzen támogatás a kerületi szakrendelők fejlesztésére.

MEGVÉDÜNK a Szabolcs utcai hajléktalan kórházat attól, hogy a kormány bezárassa.

SIKERES védekezéssel elértük, hogy Budapesten arányaiban kevesebb áldozatot szenvedett a Covid19, mint az ország más területein.

KÖZEL 14 EZER vizsgálatot végeztünk a CT- és MR-programunkban.

**50
milliárd**

forint az Egészséges Budapest Programra 2019 óta – már lehívott: 27 milliárd

EGÉSZSÉGES BUDAPEST FEJLESZTÉSI PROGRAM

A Fővárosi Önkormányzat – az atlétikai világbajnokság megrendezéséért cserébe – 50 milliárd forint fejlesztési forrást harcolt ki a budapesti egészségügy fejlesztésére. Ebből már összesen 24 milliárd forint értékben valósult meg, vagy indult el egészségügyi fejlesztés városszerte. A kerületi önkormányzatok orvosi eszközök beszerzésére és a szakrendelők felújítására, bővítésére fordították ezeket az összegeket. A következő ciklusban a hátralevő, szintén 20 milliárd forintot meghaladó fejlesztési program is megvalósulhat. Ez az elmúlt évtizedek legnagyobb egészségügyi fejlesztési programja Budapesten, mellyel korszerűsítjük a lakosságot nap mint nap kiszolgáló szakrendelőket, hogy minden budapesti egészségesebben és tovább élhessen.

Szűrővizsgálatok

A kialakulóban lévő, tünetmentes betegségek időben történő felfedezése és megfelelő kezelése kiemelkedően fontos a sikeres gyógyulás szempontjából. Számtalan betegség esetén lehet élet-halál kérdése, hogy a betegség melyik stádiumában születik meg a diagnózis. Ezért indítottuk el és folytatjuk tovább szűrőprogramjainkat.

CT- ÉS MR-VIZSGÁLAT 7 NAPON BELÜL
Különösen fontos a korai diagnózis a daganatos megbetegedések esetében. Ezért a Fővárosi Önkormányzat 7 napon belül ingyenes CT- vagy MR-vizsgálatot biztosít minden budapesti lakosnak, amennyiben felmerül daganatos betegség gyanúja, vagy daganatos betegséggel kezelés alatt áll. A diagnosztikai leletnek is 3 nap alatt el kell készülnie. A program indítása óta már közel 14 ezer vizsgálat készült – ezzel már szám-

tan budapestit segítettünk hozzá a gyorsabb, sikeresebb gyógyuláshoz.

A következő lépés, hogy a betegeket a diagnózison túl is segítsük. Ezért az önkormányzati szakrendelőket támogatva olyan betegút segítő programot indítunk, ami végigkíséri a betegeket a gyógyulás útján a vizsgálati eredmény kézhez kapását követően is.

LAKOSSÁGI SZŪRŐVIZSGÁLATOK

A megelőzés legfontosabb eszközei az egészségtudatos életmód és egészségi állapotunk ismerete. Ez utóbbit segítik azok a lakossági szűrővizsgálatok, amelyeket 2024-ben indított el a Fővárosi Önkormányzat. Az új, ingyenes egészségügyi szűrőprogram keretében a budapesti lakókat városszerte több helyszínen várta már az Egészséges Budapest szűrőbusza. A szűrőbuszon többek között lehetőség van ultrahang-vizsgálatokra, mellkasi röntgenre, melanóma szűrésre és ortopédiai vizsgálatokra is.

A szűrőprogram segít növelni a lakosság egészségtudatosságát, és ingyen, a lakóhelyhez közel is hozzáférhetővé teszi azokat a vizsgálatokat, amiket egyébként sokan nem végeznének el időben.

„Budapest legyen az otthona mindenkinek, aki itt szeretne boldogulni”

Lakhatás megfizethető áron

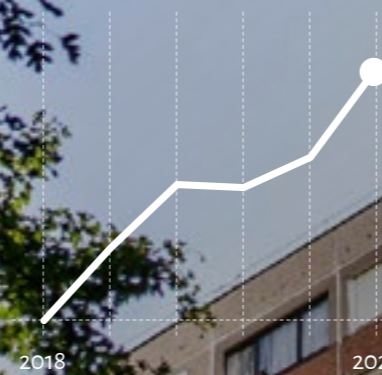
Az életkörülményeink, és ezen belül a lakhatásunk meghatározó hatással van az egészségünkre, és ezáltal arra is, hogy hány évig élhetünk. A túl magas lakbérek és törlesztőrészek, a kényszerű, gyakori költözések, a túlzásfoltosság, a nem megfelelően fűtött lakások, valamint a rossz lakáskörülmények által okozott krónikus stressz népegészségügyi problémát is jelentenek.

Budapest a régió más fővárosaival összehasonlítva és a városlakók jövedelméhez képest is kiemelkedően nagy mértékben emelkedtek a lakásárak és a lakbérek. A lakhatási válság a budapestiek egyre szélesebb rétegeit sújtja, hatásai pedig messzire gyűrűznek: a magas árak miatt rengetegen csak az agglomerációban tudnak számukra megfelelő lakáshoz jutni. Ez azonban olyan mértékű, önmagában a közlekedéspolitikai eszközeivel kezelhetetlen ingázó autóforgalmat eredményez, amely többek között a levegőszennyezésen keresztül minden budapesti életminőségét rontja.

A lakhatást alapvető emberi jognak, a lakhatási válság enyhítését pedig magától értetődő közfeladatnak tekintjük. Ehhez ma elsősorban egy a jelenleginél kiterjedtebb, megfizethető bérlakásszektorra van szükség. Mi ezen dolgozunk: új önkormányzati bérlakások kialakításán, a lakásügynökségi modell kiterjesztésén és egy minden korábbinál nagyobb léptékű lakbértámogatási program elindításán.

185%

Budapesten kiemelkedően nagy mértékben emelkedtek a lakásárak

Önkormányzati tulajdonú lakások aránya Budapesten:

4%

Ebből a Fővárosi Önkormányzat tulajdonában lévő lakások száma: 1244

24%

a komfort nélküli, félkomfortos és szükségülakások összesített aránya az önkormányzatok tulajdonában lévő állományból

FORRÁSOK: KSH, VÁROSJELENTÉS 2022-2023, KNIGHT FRANK RESIDENTIAL CITIES INDEX

Budapesti lakások száma összesen:

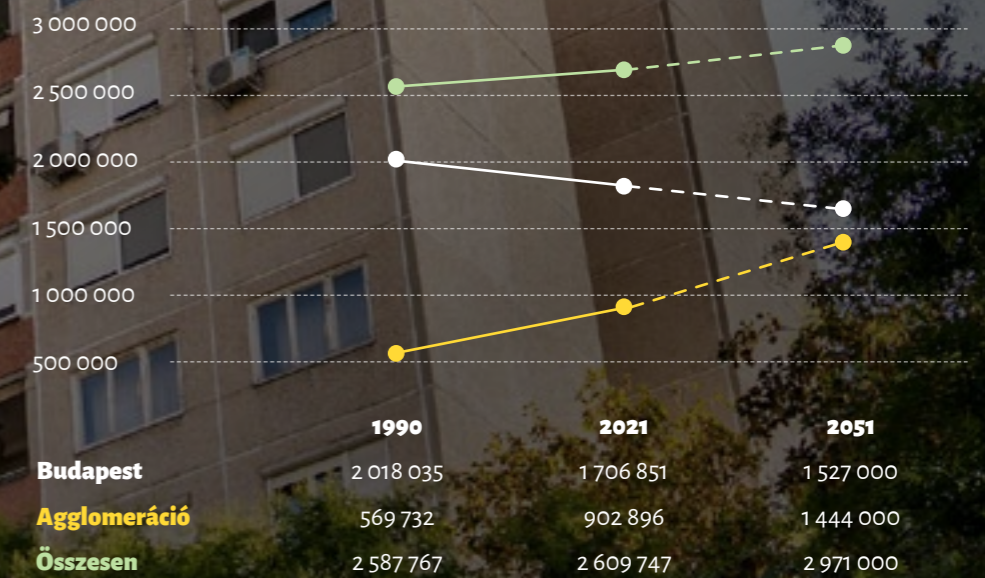
961 061

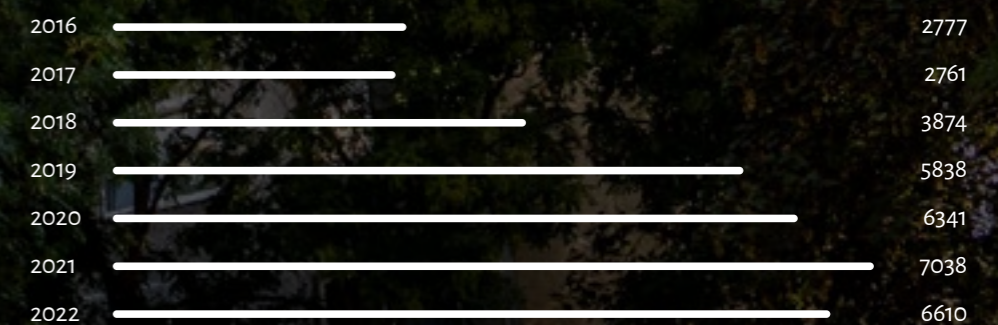
Lakott lakás: 800 338

Nem lakott lakás: 160 723

Urbanisztikai katasztrófát vetít előre Budapest folyamatos népességfogyása és az agglomerációs népesség növekedése

Cél: legalább **7000** új lakás évente

Megfizethető bérlakásszektor bővítése

Budapesten a közösségi tulajdonban lévő lakásállomány aránya csupán 4%, miközben a területen mintaadó városok esetében ugyanez az arány egy nagyságrenddel magasabb. A lakhatási válság tartós kezeléséhez elengedhetetlen a biztonságos, megfizethető bérlakásszektor bővítése. Ehhez egyszerre van szükség új önkormányzati bérlakásokra, a leromlott állapotuk miatt kihasználatlan önkormányzati lakások felújítására, és az üresen álló magánlakások piacról történő bevonására.

ÚJ ÖNKORMÁNYZATI BÉRLAKÁSOK
Ma csupán kb. 1200 lakás van a Fővárosi Önkormányzat tulajdonában. Ezt az állományt a következő években jelentősen bővíteni fogjuk, elsősorban a Főváros tulajdonában lévő, más funkciójú ingatlanok – például üresen álló iskolaépületek – átalakításával. A Főváros a rendszerváltás óta most először fogja lakásfejlesztéssel bővíteni a lakásállományát – közel 10 milliárd forint uniós forrásból. Az első új lakásokba 2026 őszén költözhetnek be majd olyan budapesti háztartások, akiknek a vagyoni és jövedelmi helyzete miatt nehézséget okoz a lakhatásuk megoldása.

BÉRLAKÁS-FELÚJÍTÁSI PROGRAM
A Főváros lakhatási programja alacsony komfortfokozatú, valamint a lakhatatlan állapotok miatt üresen álló önkormányzati

bérlakások korszerűsítésére és felújítására is lehetőséget ad. Az újonnan kialakított és felújított lakások egy része akadálymentes lesz majd. A lakóházak energiahatékonyságának a javítása egyszerre járul hozzá a klímacélokhoz, és biztosítja a bérlők alacsony rezsiköltségét.

LAKÁSÜGYNÖKSÉGI MODELL
A lakásállomány bővítésének harmadik lába a magántulajdonú lakások bevonása a Fővárosi Lakásügynökségen keresztül. A modell a biztonságos, megfizethető bérlakásszektor gyorsabb és rugalmasabb bővítését teszi lehetővé: a Lakásügynökség átvállalja a lakás tulajdonosától a bérbeadással járó kockázatokat és költségeket, és a bevont lakásokat a piaci lakbéreknél alacsonyabb áron adja bérebe budapesti háztartások számára.

LAKÁSELADÁSI STOPOT rendeltünk el, hogy megőrizzük a Fővárosi Önkormányzat lakásállományát.

FELÚJÍTÁSSAL több mint 30%-kal csökkentettük a korábban üres lakásaink számát, több mint 60 lakást tudtunk felújítással újra lakhatóvá tenni.

TÖBB MINT 350, korábban hajléktalan budapestinek biztosítottunk saját otthont.

8,5
milliárd

forint az önkormányzati bérlakások bővítésére, TOP Plusz európai uniós forrás

3
milliárd

forint a lakásügynökségi modell kiterjesztésére, TOP Plusz európai uniós forrás

1,9
milliárd

forint egy komplex lakhatási programra és új önkormányzati bérlakások kialakítására, közvetlen uniós forrás

7,4
milliárd

forint a hajléktalanság csökkentésére, TOP Plusz európai uniós forrás

A hajléktalanság csökkentése

A hajléktalanság csökkentése erkölcsi kötelesség és alapvető közérdek. Ehhez a hajléktalanellátás kevés: a hajléktalanság csökkentéséhez megfizethető lakhatásra van szükség. Szakértők, segítő szervezetek és a hajléktalanságot megtapasztalt budapestiek bevonásával új hajléktalanügyi stratégiát dolgoztunk ki, amelynek a lényege, hogy a tüneti kezelés helyett végre a valódi megoldásokat: a hajléktalanná válás megelőzését és a hajléktalanságból való kilépést helyezzük a fővárosi hajléktalanügyi politika középpontjába.

KIÚT A HAJLÉKTALANSÁGBÓL

A fővárosi intézkedések jóvoltából az elmúlt négy évben több mint 350 korábban hajléktalan felnőtt és gyermek költözhetett biztonságos, megfizethető bérlakásba. A hajléktalanság további csökkentése érdekében az elmúlt évtizedek legnagyobb lakbértámogatási programját indítjuk el uniós forrásokból. További több száz munkásszállón vagy családok átmeneti otthonában élő gyermekes család, és rendszeres, de alacsony jövedelemmel rendelkező munkavállaló és nyugdíjas budapesti számára biztosítjuk a hajléktalan élethelyzetből való kitérés lehetőségét.

VÉDELEM A HAJLÉKTALANNÁ VÁLÁS ELLEN

A hajléktalanságból való kilépés lehetővé tétele mellett a hajléktalanná válás megelőzése is kulcsfontosságú. A Lakhatási Szolgálat létrehozásával szociális munkával, közösségi ellátásokkal, jogsegéllyel, adósságkezeléssel és pénzügyi ellátásokkal segítjük majd a lakhatási problémákkal küzdő, hajléktalanná válással fenyegetett budapestieket.

MÁR MEGCSINÁLTUK

A FŐVÁROSI LAKÁSREZSI-TÁMOGATÁS újraindításával csökkentettük a rászoruló családok és nyugdíjasok rezsiterheit.

MEGALAPÍTOTTUK a Fővárosi Lakásügynökséget.

KITERJEDT BÉRLAKÁSPROGRAMOT készítettünk elő az önkormányzati lakásállomány bővítésére, amely azonnal elindulhat, amint hozzáférünk az uniós forrásokhoz.

KÖZVETLEN BRÜSSZELI forrást nyertünk el 26 új önkormányzati bérlakás kialakítására egy közel nulla energiaigényű lakóházban.

TÖBBSZÖRÖSÉRE EMELTÜK a hajléktalan budapestiek számára biztosított pénzügyi ellátásokat, növeltük a munkába állást és a munkahely megtartását ösztönző támogatás összegét, és új ellátást vezettünk be a lakcím nélküli lakosok számára.

A KÖZTERÜLETI HAJLÉKTALANSÁG CSÖKKENTÉSE érdekében bővítettük az

„alacsony küszöbbel”, rossz egészségi állapotban és kerekesszékkal is igénybe vehető férőhelyeket a fővárosi szálláshelyeken.

NEMZETKÖZI ELISMERÉSBEN részesített lakhatási programot indítottunk az idős hajléktalan budapestiek számára.

Új, fenntartható városrészek

Budapest népessége, különösen a belső városrészek lakossága évtizedek óta csökken, miközben az agglomeráció lakossága meredeken növekszik. Ha ezt a folyamatot nem tudjuk megállítani, az urbanisztikai katasztrófát jelent az egész várostérség számára. Ez ugyanis nemcsak túlterheli az agglomerációs települések infrastruktúráját, de a napi ingázás formájában olyan súlyos környezeti terhelést jelent Budapestnek is, ami rontja a budapestiek életminőségét és egyre kevesebb helyet hagy gyalogos és zöldfelületeknek, szabadtéri közösségi tereknek. Az agglomeráció növekedése hosszú távon fenntarthatatlan, az ebből fakadó terheket se Budapest, se az agglomeráció nem tudja elviselni. A fenntarthatóság problémája így mélyen összefügg a lakhatási válság okozta kihívásokkal is: a kiköltözést ugyanis elsősorban a magas budapesti ingatlanárak és lakbérek okozzák. A szükséges fordulat akkor érhető el, ha a városban teremtjük meg azokat az előnyöket, amiket keresve tízezrek hagyják ma el Budapestet: megfizethető lakhatás olyan fenntartható városrészekben, ahol van elég zöld, emberi léptékűek az utcák és a terek. Ezek mellé jó közszolgáltatásokat kell kapcsolnunk, amelyek ma az agglomeráció legtöbb részén nem érhetőek el. Ehhez olyan új, XXI. századi fenntartható városrészekre van szükségünk, ahol mindezeket biztosítani lehet.

PARKVÁROS RÁKOSRENDEZŐN

A Fővárosi Önkormányzat határozott álláspontja, hogy Rákosrendező területén nem turisztikai célú luxusberuházásokra van szükség (mini-Dubaj), hanem a budapestiek érdekét szolgáló új városrésze. Rákosrendező területe elegendő ahhoz, hogy 8-10 ezer új lakás és a hétköznapi élethez szükséges szolgáltatások – boltok, üzletek, rendelők, iskolák, óvodák – mellett egy 30-40 hektáros új városi közparkot hozzunk létre a Rákos-patak vizéből táplált tóval. Budapest jövője szempontjából kulcsfontosságú, hogy a nagy kiterjedésű, sokszor állami – így közösségi – tulajdonban lévő barnamezős területek a befektetők kiszolgálása helyett a budapestiek érdekének megfelelően újuljanak meg.

MÁR MEGCSINÁLTUK

ELKÉSZÍTETTÜK a Rákosrendező Parkváros koncepcióterveit, Budapest érdekeit az szolgálja, hogy a mini-Dubaj helyett ezek valósuljanak meg.

MEGVÉDÜNK a Diákváros jövőjét a területét elfoglaló Fudan Egyetem felépítésével szemben.

ALULHASZNOSÍTOTT területek fejlesztésére készítettünk megalapozó tanulmányokat és beépítési terveket.

A XXI. SZÁZADI BUDAPEST

Míg a századforduló Budapestje a Nagykörúttal, a XX. század városa a Hungária körúttal együtt épült ki, a XXI. század Budapestje a belvárost körülölelő rozsdaovezet átalakulásában fog megszületni. A Fővárosi Önkormányzatnak elenyésző ilyen saját tulajdonú területe van, de a használaton kívüli állami vasúti területek azok a helyek, ahol a jövő Budapestjét fel lehet építeni. Ezek a barnamezős területek jelentik Budapest legnagyobb aranytartalékát és a lehetőséget az agglomerációs szétterülés miatti urba-

ELKÉSZÍTETTÜK a belvárost körülölelő átmeneti zóna komplex megújítási koncepcióját – itt születhet meg a XXI. századi Budapest.

KÓDEXET ALKOTTUNK a magántulajdonú beruházások környezetileg és társadalmilag is fenntartható megtervezéséhez.

nisztikai katasztrófa elkerülésére. A Fővárosi Önkormányzat a Rákosrendező mellett más területek (például az egykori Józsefvárosi pályaudvar területe) fejlesztésének előkészítését is megkezdte. Az állam partnersége szükséges ahhoz, hogy itt fenntartható és megfizethető városrészek épüljenek fel.

MACÁNBERUHÁZÁSOK SZABÁLYOZÁSA

Bár jelentős területek állnak közösségi tulajdonban, a fejlesztési kapacitás többsége magánberuházások esetében látszik biztosítottnak jelenleg. Ezért fontos, hogy a Főváros a szükséges szabályozási keretek megteremtésével a piaci beruházásokat is olyan irányba terelje, ami a befektetőknél kívül a város egészének hasznos. Bár a kormányzati kiemelések gyakorlata aláássa a fővárosi szabályozási eszközöket, mindent megteszünk azért, hogy fenntartható irányba tereljük Budapest fejlődését.

„Az vagy,
amit megeszel”

Tiszta ivóvíz és egészséges étkezés

Egészségünket alapvetően határozza meg, hogy mit eszünk és mit iszunk, mégis keveset foglalkozik a politika azzal, hogy hogyan tudnánk egészségesebben táplálkozni. Sőt, egyes politikusok kifejezetten az egészségtelen, nem fenntartható táplálkozást népszerűsítik a lánkvadászat során. Pedig eközben a Főváros nagyon sokat dolgozik azért, hogy mindig, minden budapesti számára biztosítva legyen a kiváló minőségű ivóvíz, és az önkormányzatoknak van lehetőségük cselekedni az étkezés területén is. Ezek nem földtől elrugaskodott dolgok. Sokan azt gondolják, hogy a zöldpolitika valami hétköznapi realitásoktól elszakadt szépelgés, miközben ennek éppen ellenkezője: a legalapvetőbb természetes szükségletek biztosítása. Legyen szó tiszta ivóvízről vagy egészséges táplálékról.

Természetesnek gondoljuk, hogy mindig jön a tiszta ivóvíz a csapból, de épp az agglomerációs településeken az elmúlt években tapasztalható vízhiány világít rá arra, hogy folyamatos fejlesztések nélkül sérülékennyé válik a rendszer, szisztematikus munka kell az ellátásbiztonság garantálásához. Ugyanígy meg kell teremteni az étkezés területén is azokat a helyeket, ahol egészséges, fenntartható, megfizethető és helyi élelmiszerhez juthatnak a budapestiek.

Több mint
1 millió m³
ivóvíz kerül kitermelésre
naponta

5400 km
vezetékrendszert
üzemeltet a Fővárosi
Vízművek Budapesten és az
agglomerációban összesen

760 kút
szolgáltatja Budapest
és agglomerációja
ivóvízellátását

Több mint
1000
csőtörés javításán dolgoznak
a Fővárosi Vízművek
munkatársai évente

13
vásárcsarnok és üzletház
működik a Főváros
üzemeltetésében

Tiszta víz

A Fővárosi Vízművek nemcsak minden budapesti számára biztosít biztonságos és tiszta ivóvizet, de az agglomeráció számos településén is a fővárosi cég biztosítja ezt a szolgáltatást. Bár az elmúlt években az állam megkísérelte elvenni az önkormányzattól a Vízműveket, mi ezt nem engedjük. Egy város szuverenitásának fontos része, hogy önmaga képes legyen biztosítani az ivóvizet a lakosainak.

ELLÁTÁSBIZTONSÁG BUDAPESTEN

Folytatjuk, és a nem lakossági felhasználók vízdíjának rendezésének köszönhetően ki is terjesztjük a csőrekonstrukciós programunkat. Az ellátás biztosítása szempontjából kulcsfontosságú, hogy az előregedett szakaszokat fel tudjuk újítani.

TISZTA VÍZ AZ AGGLOMERÁCIÓBAN IS

A Fővárosi Vízművek több agglomerációs településen is felelős a vízellátásért, és itt nem is jelentkeztetett vízhiány az elmúlt aszályos

években sem. Együttműködünk az állami szolgáltatókkal is annak érdekében, hogy a most vízhiányos területeken is megbízhatóan álljon rendelkezésre a tiszta ivóvíz.

A kormány által megemelt közületi („céges”) vízdíjak a jövőben nagyobb arányban fedezik a szükséges rekonstrukciókat és fejlesztéseket.

MÁR MEGCSINÁLTUK

MECVÉDTÜK a Fővárosi Vízműveket az államosítástól.

93 ÚJ IVÓKUTAT telepítettünk négy év alatt, a helyszínek fent vannak a BudapestGO-ban is.

NAGYMÉRTÉKŰ vezetékrekonstrukciót és hálózatbővítést valósítottunk meg Dél-Budapesten, ezzel egyes agglomerációs települések ellátási biztonságát is javítottuk.

KÖZEL 3000 ólom anyagú házi bekötést cseréltünk le városszerte.

60 CSÁPOS kutat újítottunk fel.

KICSERÉLTÜK a belváros egyik legfontosabb főnyomócsövét, az új vezeték nyomvonalát úgy terveztük át, hogy meg tudjuk védeni a Széchenyi tért, a Dunakorzó és a Március 15. tér értékes fáit.

SEGÍTSÉGET NYÚJTOTTUNK a bajba jutott agglomerációs településeknek az ivóvíz biztosításában.

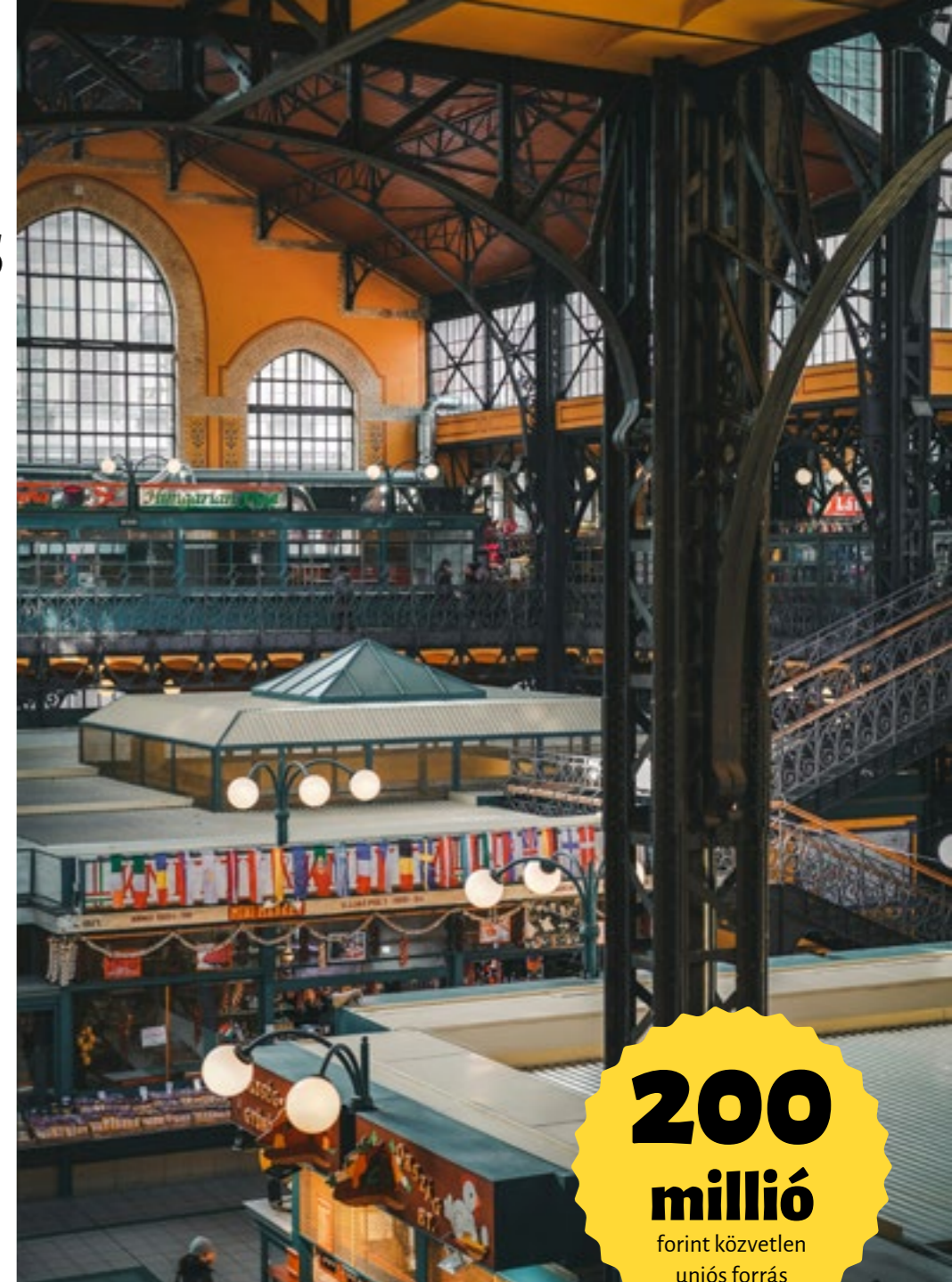
Egészséges étkezés

Nyugat-Európában mára már kulcsfontosságú téma a progresszív és zöld polgármesterek között az egészséges táplálkozáshoz való hozzájárás biztosítása. Különösen fontos a bio élelmiszerek fogyasztása a várandós kismamák számára: a magzat egészséges fejlődéséhez nagyban hozzájárul az egészséges táplálkozás.

PIACOK ÉS VÁSÁRCSARNOKOK

Ezt a várost egykor úgy szervezték meg, hogy a közösségnek fontos szerepe legyen a budapestiek egészséges és jó minőségű élelmiszerekkel történő ellátásában is. Ezt szolgálták egykor a többségükben ma is önkormányzati kézben lévő vásárcsarnokok, de a kerületi önkormányzatok kezében lévő piacok is rengeteg budapestinek biztosítják a szükséges élelmiszereket.

A szupermarketek, diszkontáruházak és plázák térnyerése miatt sajnos sok helyen mára elvesztették jelentőségüket ezek a csarnokok. Meg kell találni a módját, hogy ezek a terek egyszerre szolgálják a közösségépítést és az egészséges élelmiszerekkel való ellátást. Számos külföldi jó példa van egy-egy vásárcsarnok újraértelmezéséről, de az újpesti piac kulturális központtal való kibővítése is mintavértékű fejlesztés, amelyet mi a környezetének megújításával egészítettünk ki.

200 millió
forint közvetlen uniós forrás

KÖZÉTKEZTETÉS

A Fővárosnak jelentős szerepe van a közétkeztetésben is. Napi szinten 15-20 ezer adag étel készül a fővárosi szakkégenél, ami egy ekkora városban is jelentős tétel. Ennek érdekében, hogy tovább tudjunk lépni ezen a területen is, külföldi partnereinkkel közösen városi fenntartható étellemezési stratégiát

alkotunk, és 30 iskolában indítunk fenntartható és integrált menzaprogramot a gyerekek részvételével. A jövő generációinak egészséges életviteléhez elengedhetetlen, hogy már gyerekként megfelelő étellemezt és megfelelő oktatást is kapjanak az élelmiszerekkel kapcsolatban.

EURÓPAI UNIÓS projektekben dolgozunk fenntartható városi étellemezési láncok kialakításán.

FŐVÁROSI ÉLELMÉZÉSÜGYI Kerekasztalt hívtunk össze.

ÚJ, A TELEP HANGULATÁHOZ illeszkedő épületet kapott a wekerleai kispiac.

FŐVÁROSI TÁMOGATÁSBÓL újult meg a Havanna piac.

„A városi levegő szabaddá tesz”

Tiszta levegő

„A városi levegő szabaddá tesz.” Ma sajnos az igazság inkább az, hogy a városi levegő beteggé tesz. Ma Magyarországon évente 8-12 ezer ember hal meg idő előtt a légszennyezés miatt. A szennyezett levegő miatt nem csak a várható élettartam csökken, de az egészségben eltöltött életévek száma is. A légszennyezettség különösen a kisgyerekeket, a krónikus légzési, szív- és érrendszeri betegségekben szenvedőket, valamint a várandós nőket veszélyezteti. A szmog az egyik legalattomosabb ellenfelünk, amihez ráadásul veszélyesen hozzá is szoktunk. Szinte csak akkor vesszük észre, ha a városon kívül, egy kiránduláson rácsodálkozunk, milyen tiszta a levegő.

A légszennyezés két fő okozója a lakossági fűtés és a közlekedés – ezzel a két területtel kell a legtöbbet foglalkoznunk a tisztább, egészségesebb budapesti levegő érdekében. Mindkét terület olyan, ahol a Fővárosnak korlátozottak a lehetőségei, hiszen a lakóingatlanok többsége egyedi fűtési rendszerrel rendelkezik, a budapesti közlekedési problémák pedig elsősorban a városhatáron kívül születnek, hiszen ma Budapesten minden második autóval megtett kilométer egy agglomerációból érkező autóval történik. Nekünk mégis mindent meg kell tennünk a levegő minőségének javításáért, azért, hogy a budapestiek hosszabban és egészségesebben éljenek.

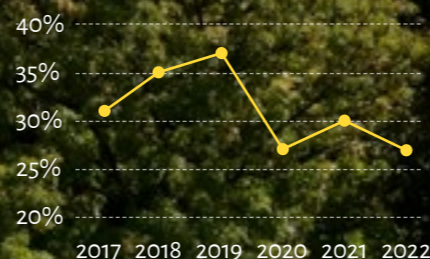
Magyarországon évente **8-12 ezer** ember hal meg idő előtt a levegőszennyezés miatt

BudapestGO: több mint

5 millió letöltés

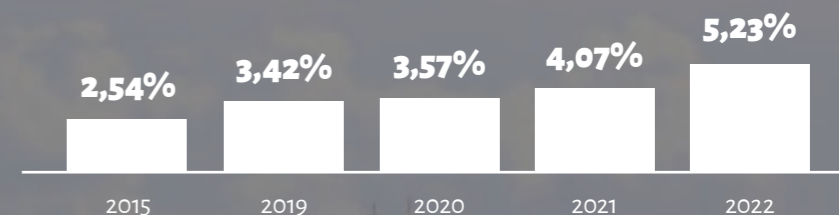
Budapestesten 2019 óta jelentősen **csökkent** a torlódások mértéke

450+ km útszakasz forgalomcsillapítása 2019 – 2024 között

FORRÁSOK: TOM-TOM, VÁROSJELENTÉS 2022-2023

Megújuló energia részarány a távhőhálózaton

Naponta több mint

300 ezer autó érkezik Budapestre az agglomerációból

Minden második,

Budapesten autóval megtett kilométer az agglomerációból beáradó autóforgalomból származik

A fővárosban közlekedő járművek száma

1200 db busz, ebből 406 db új 2019 óta

110 db trolibusz, ebből 51 db új 2019 óta

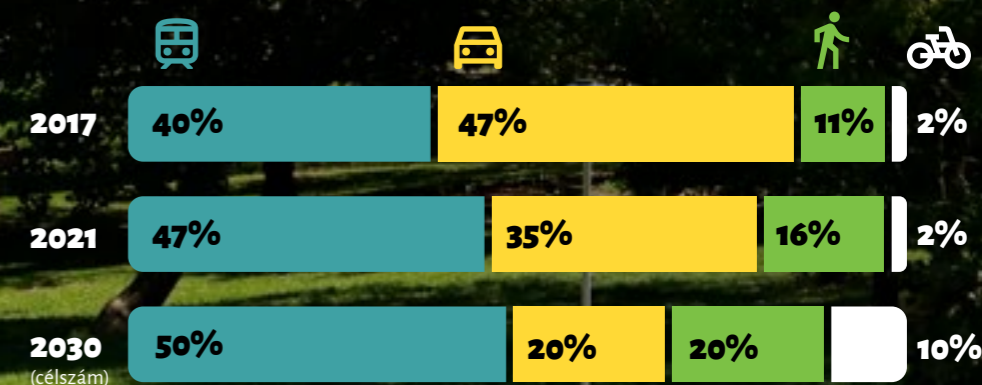

320 db villamos, ebből 26 db új 2019 óta + további 51 érkezik

Cél az, hogy az utazások 80%-a

fenntartható

közlekedési eszközzel történjen

Fenntartható energetika

Budapesten mind a szén-dioxid, mind más káros anyagok tekintetében a fűtési rendszerek a legnagyobb kibocsátók. Ezért ha a levegőminőségről, a fenntarthatóságról és klímapolitikáról beszélünk, nem mehetünk el szó nélkül a fűtési rendszerek korszerűsítése és az egyéb energetikai beruházások, így a hőszigetelési programok fontossága mellett. Bár ezek a beruházások általában megtérülnek, szükség van állami és önkormányzati támogatásokra, hogy a lakosság széles körben igénybe tudja venni az új technológiákat. A zöld átállás folyamán külön figyelniük kell arra, hogy ne csak környezetileg, de társadalmilag is fenntartható megoldásokat találjunk. Ezért kifejezetten fontos azokat támogatnunk, akiknek nincs lehetőségük saját erőből korszerűsíteni.

ENERGIASZEGÉNYSÉG CSÖKKENTÉSE

A budapesti levegőszennyezés jelentős része ered a rossz minőségű szilárd tüzelővel való fűtésből, különösen a szeméttégetésből. Ez nem csak a szegénység jellemzője, így részben edukációs feladat a megszüntetése. Emellett viszont sok háztartás önerőből nem tudja megfizetni egy korszerű fűtési rendszer kiépítését, ezért Európai Unió forrásból 1 milliárd forintot fogunk az energiaszegénység felszámolására fordítani. A program kifejezett célja a szilárdtüzelésű háztartások átállítása tisztább energiaforrásokra. Folytatjuk emellett szemléletformáló kampányunkat is.

SZIGETELÉSI PROGRAM

Folytatnunk kell a korábban a kormány által leállított lakossági szigetelési programokat. Ezek nemcsak a háztartások rezsiköltségeit tudják csökkenteni, de jelentős előrelépést jelentenek a zöld átállás fo-

lyamatában és a munkahelyteremtésben is. Az Európai Unió a REPowerEU program keretében rengeteg forrást szán épületszigetelési programok megvalósítására, ennek lakosságárányos hányadát Budapesten

**1
milliárd**

forint az energiaszegénység csökkentésére, TOP Plusz európai uniós forrás

**2,5
milliárd**

forintos épületfelújítási alap

kell felhasználni az épületszigetelési programok folytatására. A következő ciklusban saját és uniós források felhasználásával, a kerületi önkormányzatokkal együttműködve 10 milliárd forintos panel- és társasház-felújítási programot indítunk. Emellett tovább küzdünk azért, hogy a kormány is növelje az e célra fordítható forrásokat.

TÁVHŐFEJLESZTÉSEK

A városi légszennyezettség csökkentése szempontjából rendkívül fontos a távhő rendszer fejlesztése: a távhővel fűtött épületek esetében nem jelentkezik lokális kibocsátás, ráadásul egyre nagyobb mértékben tudunk zöld energiaforrásokat felhasználni a távhő előállításakor is. A BKM létrehozásával sokkal

hatékonyabbá tettük a Hulladékhasznosító Mű energiatermelését, ezzel már sokat segítettünk a távhő energiatakarékos fejlesztéséért. Célunk a távhőrendszer további bővítése és a különböző hőközetek összekapcsolása, így egy jól működő, fenntartható rendszerünk lesz, ami alapja lehet a jövő nagyléptékű fejlesztéseinek is.

MÁR MEGCSINÁLTUK

LÉTREHOZTUK A KLÍMAÜGYNÖKSÉGET,

ami elsősorban a lakosságot fogja segíteni hőszigetelési és energetikai fejlesztések támogatásával.

TÁVHŐRE ÁLLÍTOTTUK ÁT a Városházát is.

TÁVHŐFEJLESZTÉSEKET valósítottunk meg városszerte, többek között Kőbányán, Zuglóban, Óbudán és a Belvárosban is.

HAT KORÁBBI városüzemeltetési cég összevonásával létrehoztuk a Budapesti Közműveket, ami hatékonyabb működést biztosít a városüzemeltetés, így a távhőszolgáltatás területén is.

NAGYSZABÁSÚ FELÚJÍTÁST valósítottunk meg a Fővárosi Hulladékhasznosító Műben, rekordszintre növeltük a hulladékból termelt energiát.

„NE ÉGESS!” címmel kampányt indítottunk a háztartási hulladékégetés visszaszorítására, és tanácsadást nyújtunk a helyes fűtési technikákról.

„BUDAPEST NAPPAL HAJTVVA”: nagyszabású napelemprogramot készítettünk elő.

NAPELEMEKKEL ZÖLDÍTETTÜK a Fővárosi Vízművek működését, ezzel megtakarítva több száz millió forintot.

Vonzó közösségi közlekedés

**10
milliárd**

forint kötőtpályás
fejlesztések előkészítésére,
IKOP Plusz európai uniós
forrás

**107
milliárd**

forint trolis- és
villamosfejlesztésekre,
valamint járműbeszerzésre,
RRF/IKOP Plusz európai
uniós forrás

A levegőminőség javításának másik fontos lépése az autóforgalom csökkentése. Ennek szükséges előfeltétele a vonzó és kényelmes közösségi közlekedés. Az elmúlt öt évben rengeteget tettünk a közösségi közlekedés fejlesztéséért, és a következő ciklusban még ennél is többet tervezünk. Olyan közlekedési rendszerre van szükségünk, ahol a közösségi közlekedés versenyképes alternatíva a járművek állapotát, a rendszer kiterjedtségét, megbízhatóságát és az árak megfizethetőségét tekintve is. Az akadálymentesítéssel pedig szélesítjük azt a kört, akik számára valóban elérhető a közösségi közlekedés.

ÚJ JÁRMŰVEK

Ebben a ciklusban az elmúlt 30 év legnagyobb járműfejlesztési programját valósítottuk meg, és ezt tovább folytatjuk. Már 2024-ben megérkeznek az első darabok abból az 51 CAF villamosból, amik olyan vonalakon fognak járni, ahol ma nem elérhető, vagy csak kevés alacsonypadlós villamos jár. Új buszok, köztük elektromos meghajtásúak is forgalomba fognak állni, a BKK pedig már elindította újabb trolis- és villamosbeszerzések előkészítését is. A következő ciklusok nagy feladata a buszágazat lépcsőzetes elektrifikációja lesz.

KÉNYELMES SZOLGÁLTATÁSOK

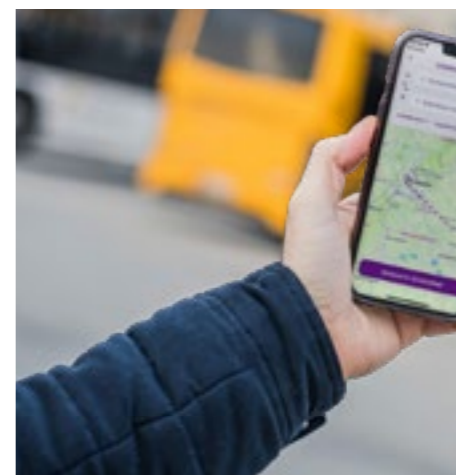
A BudapestGO-val megérkezett a budapesti közösségi közlekedés a XXI. századba, de még bőven van tennivaló: a reptéri 100E buszon és a földalattin már működő Pay&GO kártyás fizetési rendszer továbbfejlesztésével megvalósítjuk a valódi elektronikus jegyrendszert Budapesten. Időalapú jegyek, egyszerűbb és kényelmes, teljesen digitalizált fizetés: ez a jövő a budapesti közlekedésben.

KÖTŐTPÁLYÁVAL A LAKÓTELEPEKRE

Folytatjuk a pesti fonódó villamos-hálózat kiépítését, ennek részeként kezdtük meg az Újbuda-Újpest villamos-tengely előkészítését, amivel visszaépítenénk az egykor elbontott vágányokat a Bajcsy-Zsilinszky útra és a Váci út belső szakaszára. Átfogó dél-pesti hálózatbővítésbe fogunk, aminek része a 42-es villamos meghosszabbítása a Havanna-lakótelepen

keresztül a Glorieta-telepig, és a dél-budapesti villamosgyűrű kialakítása Pesterzsébet, Csepel és egy új Duna-hídon keresztül Dél-Buda között. Első lépésként a tervek készülnek el, utána, uniós források rendelkezésre állása esetén indulhat el a projektek kivitelezése.

Azokra a nagy lakótelepekre, ahova közléptávon nem reális a kötőtpályás közlekedés kiépítése, expressz buszokból álló fejlesztéseket tervezünk.

MEGFIZETHETŐ ÉS INTEGRÁLT TARIFARENDSZER

10 év után újra csökkentettük a Budapest-bérlet árát, és megteremtettük az agglomerációs tarifaközösséget: egyetlen bérlettel lehet utazni Budapest határán kívül és belül, sőt az egész országban. A regionális integráció következő lépése egy regionális BKK létrehozása, amivel Budapest környékén új alapokra lehet helyezni a közösségi közlekedés szervezését és fejlesztését. Ezzel jól jár mindenki: a budapestiek és az agglomerációban élők egyaránt.

MÁR MEGCSINÁLTUK

FELÚJÍTOTTUK a Lánchídat és megbízható buszfolyosót alakítottunk ki a Hegyvidék és a pesti belváros között.

26 DB ÚJ, ALACSONYPADLÓS CAF villamos érkezett Budapestre, további 51 villamosnak zajlik a gyártása.

FELÚJÍTOTTUK és akadálymentesítettük az M3-as metró.

100%-BAN ALACSONYPADLÓS lett a buszflotta Budapesten, kivettük az öregebb, környezetszennyező buszokat.

51 DB ÚJ, MODERN trolibusz érkezett, bővítettük a hálózatot.

DIGITÁLIS ÁTÁLLÁS a közösségi közlekedésben: elindítottuk a BudapestGO-t.

BEVEZETTÜK az időalapú jegyeket.

ELKÉSZÜLT A PESTI FONÓDÓ villamos I. üteme: új járatokat indítottunk Pesterzsébet és Józsefváros, illetve a belváros között az újonnan kiépített Haller deltán keresztül.

AZ ORSZÁGBAN ELSŐKÉNT ingyenessé tettük a közösségi közlekedést a 14 éven aluliak számára.

ÚJRA CSÖKKENTETTÜK a Budapest-bérlet árát.

EGYETLEN BÉRLETTEL mindenhová: létrehoztuk az agglomerációs tarifaközösséget.

ÚJ P+R PARKOLÓKAT hoztunk létre.

EGYRE TÖBB JÁRMŰVÖN tesszük lehetővé a kerékpárok szállítását.

A KÜLVÁROSI KÖZLEKEDÉS javítására az M3-as metró felújítását követően is megtartottuk a gyorsabb és közvetlen eljutást biztosító buszjáratokat.

ALACSONYPADLÓS villamosok érkeztek a 14-es, a 42-es, az 50-es, az 56-os és a 69-es vonalakra, emellett számos megálló akadálymentesítettünk.

Forgalomcsillapítás

Budapestet megfojtja a túl nagy autóforgalom, elsősorban az agglomerációs ingázás. Naponta több mint 300 ezer autó érkezik Budapestre a környező településekről, a város útjait azonban nem ekkora forgalomra tervezték. Minden második megtett kilométer olyan autótól származik, ami az agglomerációból indul és este oda tér vissza. Az autóforgalom egyszerre jelent szmogot, zajt és balesetveszélyt – ezért a város hivatalosan, ellenszavazat nélkül elfogadott mobilitási stratégiájának megfelelően szükséges dolgoznunk azért, hogy csökkentsük az autóforgalom terhelését. Természetesen vannak olyan élethelyzetek, amikor praktikus, vagy egyenesen nélkülözhetetlen az autó használata. A célunk az, hogy minden más helyzetben minél többen válasszanak fenntartható közlekedési formákat: közösségi közlekedést, sétálást vagy biciklizést. Ez nemcsak a városnak, de a több mozgásnak köszönhetően a saját egészségünknek is hasznos.

ÁTMENŐ FORGALOM CSÖKKENTÉSE

Budapesten általános probléma az átmenő forgalom nagysága, amin nem segít az sem, hogy a kormány fizetősé tette az Mo-s elkerülőút, miközben a városon áthajtani nemcsak kisebb távolság, de ingyenes is. Csökkenteni kell a városba belépő autók számát, különösen az átmenő forgalmat, hogy csak akkor forgalmi terhelés érje a várost, amit képes a közúthá-

lózat elvezetni. Általános forgalomcsillapításra van szükség a történelmi belváros területén, az átmenő forgalmat pedig elsősorban az azt elkerülő Hungária gyűrűn és a budai alsó rakparton keresztül kell elvezetni. Különösen óvnunk kell a lakóutcákat, hogy biztonságos, egészséges és csendes életkörülményeket teremtsünk az ott élőknek.

MŰKÖDŐKÉPES FŐFORGALMI HÁLÓZAT

A forgalomcsillapítás feltétele, hogy biztosítsuk az elkerülőutak működőképességét. Ez a várost elkerülő Mo-s esetében az állam feladata, mi Budapesten belül biztosítjuk a forgalmas tranzithálózat működőképességét. Hamarosan elindítjuk a Flórián téri felüljáró felújítását és célzott beavatkozásokkal javítjuk a budai alsó rakpart forgalombiztonságát.

AUTÓMENTES HÉTVÉGÉK

Folytatva a pesti alsó rakpart hétfégi megnyitását további helyszínek bevonásával Autómentes hétfégeket indítunk Budapesten. Ez nem az autóval közlekedés ellehetetlenítését jelenti a városban, hanem olyan közösségi terek létrehozását, ahol egy-egy hétfége erejéig szabadabban élvezhetik a városi terek előnyeit az itt élők. Az Autómentes hétfégék az évszakokhoz igazodó rendszerességgel kerülnek majd megszervezésre.

MÁR MEGCSINÁLTUK

TÖBB MINT 450 kilométeren csillapítottuk a forgalmat mellékutakban vagy vezettük be a kétirányú kerékpározhatóságot, segítve ezzel a fenntartható közlekedést.

ALACSONYABB sebességhatárokat húztunk városszerte, bővítettük a 30-as zónák területét.

FORGALOMCSILLAPÍTÁSI mintaprojekteket indítottunk többek között Belső-Erzsébetvárosban, Belső-Ferencvárosban és a Budafoki úton.

AUTÓMENTES pesti alsó rakpart hétfége és a nyári időszakban.

EGYSÉGES parkolási rendszert vezettünk be: 27 helyett 4 fizetési zónát hoztunk létre.

KIZÁRÓLAGOS lakossági parkolóhelyeket alakítottunk ki a kerületekkel közösen.

CSÖKKENTEK A DUGÓK Budapesten: a TomTom nemzetközi navigációs cég adatai szerint 2019 óta jelentősen csökkent a torlódások mértéke.

ÚTFELÚJÍTÁSOK VÁROSSZERTE:

Több tucat helyszínen újítottunk fel leromlott állapotú útszakaszokat, biztonságosabb csomópontokat alakítottunk ki és nélkülözhetetlen műtárgyak rekonstrukcióját végeztük el.

„A klímaváltozás már nem a jövő fenyegetése, már benne élünk. Ezért Budapest zöldítése nem egyszerűen a jövő generációk iránti felelősségünk, hanem saját eleui érdekiünk.”

Élhető és ellenálló városi környezet

Egyre forróbb nyarak, szélsőséges időjárási körülmények, hosszú szárazságok, hirtelen esőzések, rekordalacsony dunai vízszint vagy éppen rekordmagas áradás. Nemcsak minden előrejelzés, de már az elmúlt évek tapasztalata is azt mutatja, hogy a korábbiakhoz képest szélsőségesen változó, extrém időjárásra kell felkészülnünk. Erről szól a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás.

Az alkalmazkodóképesség pedig emberéletek megőrzését jelenti. A nyári hőhullámok idején kiemelkedően megugrik a halálozások száma, és világszerte számos példa mutatja, hogy az extrém időjárási jelenségek (például egy hirtelen lezúduló felhőszakadás) nem csak anyagi, de emberáldozatokat is követelhetnek. Budapesten ez szerencsére ma még nem jellemző, de ennek megelőzésére is fel kell készülnünk.

Nem kell azonban kizárólag az extrém helyzetekre gondolnunk, a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás a hétköznapokat is kellemesebbé teszi. Egy árnyas utcában, egy szélvédett téren, egy zöldellő parkban vagy egy hűs erdőben egyszerűen jó lenni. A városi zöld környezet és vízfelületek gondoskodnak arról, hogy a városunk élhető maradjon és képes legyen ellenállni a klímaváltozás hatásainak. Számos kutatás bizonyítja, hogy a parkok közelségének és használatának élethosszabbító, a mentális egészséget és az immunrendszert erősítő, valamint fizikai kondíciót javító jelentősége van.

Ahhoz tehát, hogy Budapesten felkészüljünk a klímaváltozás hatásaira, folytatnunk kell a város zöldítését, minél több természetközeli gyakorlat alkalmazásával növelnünk kell az ellenállóképességét, és újra kell értelmeznünk a vízzel, legelső helyen a Dunával való kapcsolatunkat és gyakorlatainkat.

93 km

árvízvédelmi fővédvonal található Budapesten.

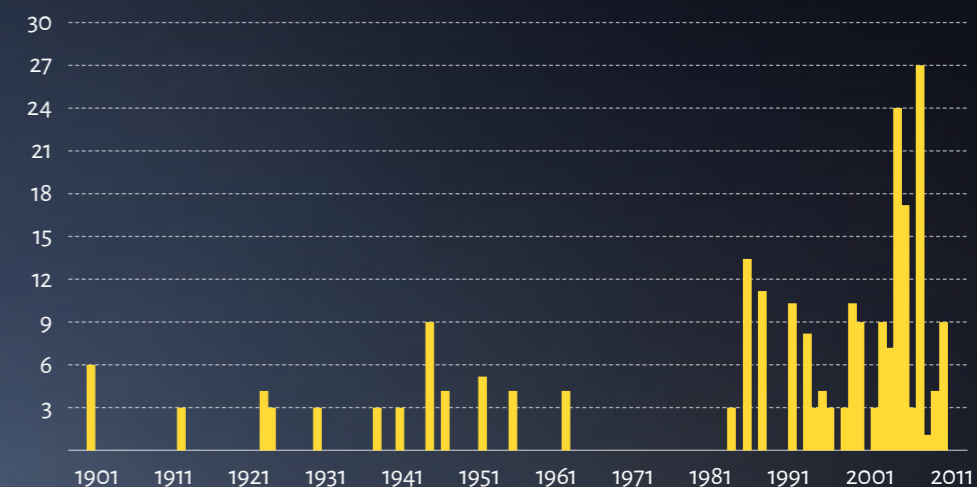
102

hétvége során nyitottuk meg a pesti alsó rakpartot a gyalogosok és a kerékpárosok előtt 2020-2023 között.

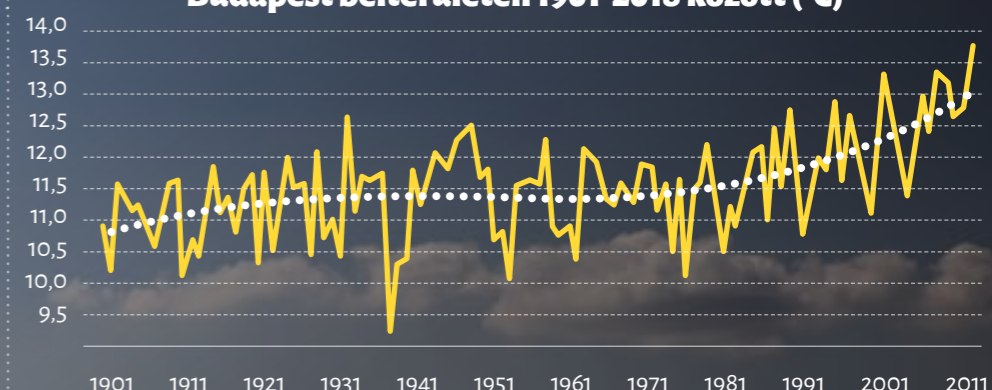

Az intenzíven fenntartott fővárosi gyepek **4,5%-án** tartunk fent méhlegelőket.

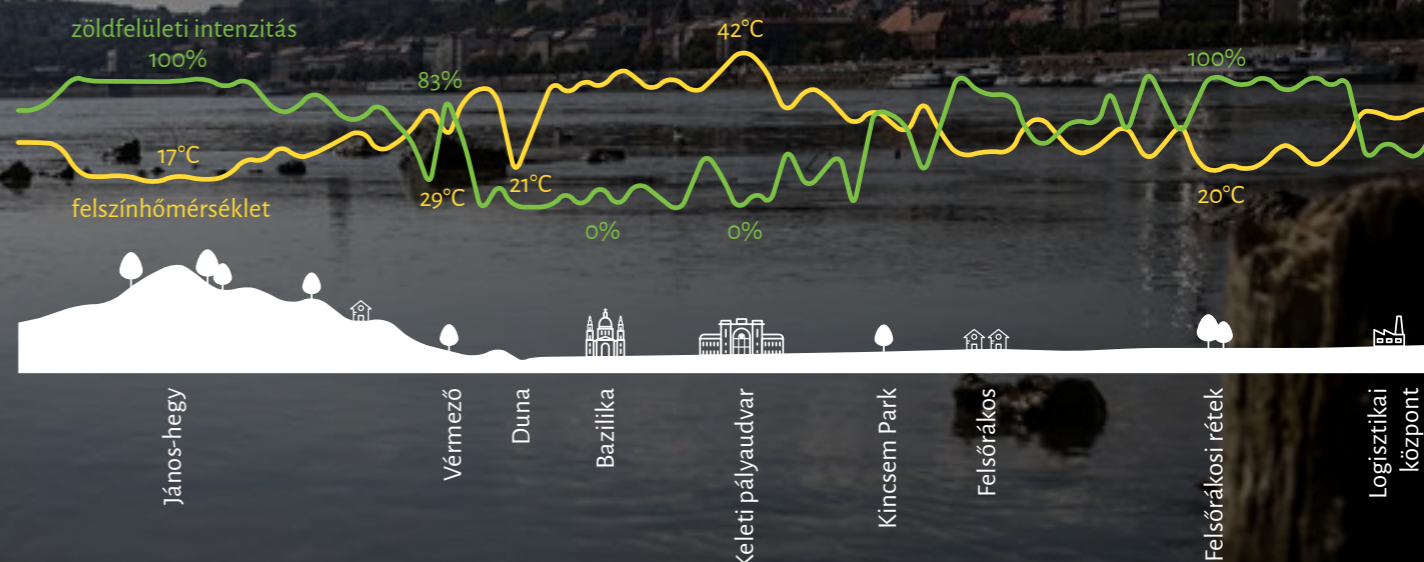
A legalább 3 napig legalább 27°C napi középhőmérsékletű hőhullámos napok száma évenként, Budapest belterületén 1901-2018 között, homogenizált adatok alapján

Az évi középhőmérséklet változása Budapest belterületén 1901-2018 között (°C)

Zöldfelületi intenzitás és felszínhőmérséklet összefüggése

Zöld Budapest

Budapest élhetőségének a kulcsa, hogy a várost zölddebbé tegyük. Egy fás utcában jobban érezzük magunkat, hiszen nyáron alacsonyabb a hőmérséklet, több az árnyék és kellemesebb, szebb környezetet jelent, mint egy kopár utca. A koronavírus-járvány is rámutatott, mennyire fontos a városnak a parkok és egyéb szabadidős területek elérhetősége. A belső kerületekben szó szerint fel kell törnünk a betont ahhoz, hogy több zöldet tudjunk teremteni, a külsőbb kerületekben pedig elsősorban a meglévő parkok, partok és patakok minőségét és elérhetőségét kell fejlesztenünk.

FÁSÍTÁS

Folytatjuk az elmúlt években megkezdett fásítási programunkat, aminek keretében 2019 óta 35 ezer fát ültettünk el, és 3 ezer fa kivágását akadályoztuk meg. Bár a klímaváltozás időszakában érhető a témában kialakult számháború, fontos tudatosítani: a fásítás nem csak mennyiségi, de minőségi kérdés is, sőt, egyre inkább az utóbbira kell fókuszálnunk azért, hogy életerős és egészséges fák legyenek Budapesten.

Ezért „gyökér-wellness”-módszerrel ültetjük az új fákat: gondos előkészítéssel, innovatív technológiák alkalmazásával olyan környezetet teremtünk a fák számára, amelyben gyorsabban fognak növekedni és tovább fognak élni. A fákra, és általában a zöldhálózatra városi közművekként gondolunk, hiszen a város élhetőségéhez nélkülözhetetlen szolgáltatásokat biztosítanak: oxigént nyújtanak, párologtatnak, árnyékot adnak és szennyeződésekkel kötnek meg. Cserébe szigorúan védenünk kell őket.

VÁROSHÁZA PARK

Budapest új, nyitott, zöld főterét építjük meg a Városháza udvarán. A parkoló autók helyét átvevő park árnyas pihenőhelyként szolgál majd a lüktető város közepén, emellett közösségi találkozóhelyként ad teret közéleti és kulturális rendezvényeknek is.

A meglévő fák megőrzése mellett 8.000 m² új, fásított zöldfelületet hozunk létre a legsűrűbben beépített belvárosban. A szivacsváros-elven alapuló tervezéssel gondoskodunk a csapadékvíz helyben hasznosításáról.

A Városháza Park megvalósítását egy sikeres tervpályázattal készítettük elő, de a projekt indításának előfeltétele, hogy befejezzük a park területét érintő rekonstrukciós munkálatokat. Már elkészült a Merlin felújítása és hamarosan befejeződik az udvarra néző homlokzat rekonstrukciója is. A végleges tervek elkészültével elindulhat a Budapesthez méltó új főter kialakítása, de addig is egy pop-up parkot hoztunk létre, hogy a korábban parkolóként használt területet végre a budapestiek vehessék használatba és tölthessék meg élettel.

ÚJ, 7 HEKTÁROS közparkot hoztunk létre Pünkösdfürdőn.

„ÉGIG ÉRŐ FŰ” lakossági pályázattal segítjük a társasházi udvarok kizöldítését. Ennek a pályázatnak köszönhetően már több tucat belső udvarban lett beton helyett zöldfelület.

LAKÓTELEP-ZÖLDÍTÉSI pályázatot indítottunk.

PARKPROGRAM

Számos park rekonstrukcióját készítettük elő az elmúlt években. Stratégiai tervet alkottunk a Vérmezőre, a Gellért-hegyre, az Óbudai-szigetre és a Népligetre is. Célunk, hogy a következő ciklusban fejlesztési forrásokat szerezzünk a tervek ütemezett, fokozatos kivitelezésére is. A városi közparkok megújítása – méretükből adódóan is – hosszú folyamat, így fontos, hogy ha csak kis lépésekkel is, de el tudjuk indítani a fejlesztések következő lépcsőjét. Az elkészített stratégiáknak megfelelően elkezdtek többek között a Vérmező fejlesztését az I. kerülettel közösen, a csúszdás játszótér felújítását az Óbudai-szigeten és rózsakertet hoztunk létre a Gellért-hegyen.

MÁR MEGCSINÁLTUK

35 EZER ÚJ FA: összesen ennyit ültettünk el Budapest terein, utcáin, parkjaiban és erdeiben.

3 EZER MEGMENTETT FA: legalább ennyit mentettünk meg a kivágástól 2019 óta a projektek újraterveztésével és a fakivágási engedélyek megtagadásával.

LÉTREHOZTUK a BP Fatár adatbázist és applikációt, amihez saját adatbázisukkal sorra csatlakoznak a kerületek is.

„GYÖKÉR-WELLNESS” a budapesti fák számára az ültetőközeg gondos előkészítésével, sőt sok esetben a már elültetett fák gyökérzetének feljavításával teremtünk olyan közeget a fák számára, amiben nemcsak gyorsabban nőnek, de tovább is élnek.

ÚJ ZÖLD FŐTERET kapott Újpest.

ÚJ RÓZSAKERTET hoztunk létre a Gellért-hegyen Budapest egyesítésének 150. évfordulója alkalmából.

NÉPLIGET: ötletpályázattal, stratégiai és koncepcióterv készítésével indítottuk el a Csipkerózsika-álmában szunnyadó park fejlesztését.

SZABADIDŐPARK ÉPÜLT a Tabánban, a Naplás-tó és a Szilas-patak mellett; megújult az óbudai Kiscelli kastély környezete; támogattuk a XIII. kerületi Kubala László park megújítását és a II. kerületi Községi Liget felélesztését.

ÚJ VÁROSI ERDŐKET telepítettünk a külső kerületekben, Miyawaki-erdőket hoztunk létre a belsőbb területeken.

Természet és város

Általánosságban igaz, hogy a leginkább ellenálló gyakorlatok a természet önfenntartó működésére építenek, és a legsérülékenyebb technológiák energiapazarló, sokszor káros, nehezen fenntartható módszerek. Ebből is az következik, hogy ahol csak lehetséges, építsünk a városi zöld és kék környezet természetes adottságaira, és csökkentsük a feleslegesen pazarló, sokszor károsító gyakorlatokat. Akkor is, ha korábban így szoktuk meg. Ennek része a meglévő természeti értékeink megőrzése és fejlesztése, a városi állat- és növényvilág segítése és a saját városüzemeltetési gyakorlataink fenntarthatóbbá tétele is.

FENNTARTHATÓ VÁROSÜZEMELTETÉS

A környezetbarát üzemeltetési módszerek sokszor nemcsak fenntarthatóbbak, de olcsóbbak is. Az öntözésigényes egynyári növényeket fokozatosan felváltjuk a szárazságtűrő, élőhelyeket is biztosító évelőkre. Elsősorban a kevésbé kihasználható, rosszul megközelíthető területeken alakítunk ki vadvirágos élőhelyeket (méhlegelőket), ami kevesebb fenntartás mellett néhány éven belül

**1,4
milliárd**

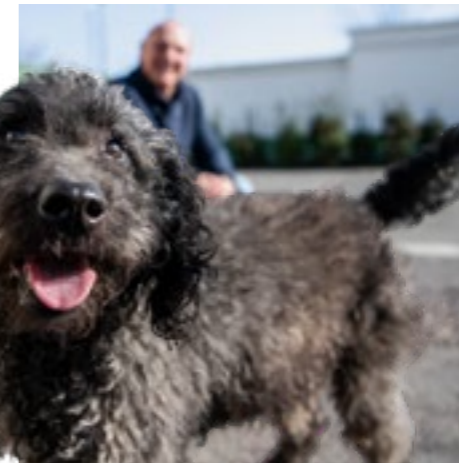
forint természetvédelmi területek fejlesztésére, közvetlen európai uniós forrás

TERMÉSZETVÉDELMI TERÜLETEK

Budapest kiemelkedő adottságú nagyváros a természeti értékek területén. Olyan természetes területek, élőhelyek vannak sétátársulásban a lakott területektől, amikre nem is gondolnánk, arról nem beszélve, hogy páratlanul változatos vadvilággal rendelkezik a város – még ha ez a legtöbbször rejtve is marad számunkra. Az elmúlt években rengeteg, több mint 200 hektárnyi területet helyeztünk

természetvédelmi oltalom alá. Ezt nemcsak további 250 hektárral folytatjuk a következő ciklusban, de közvetlen uniós források felhasználásával három helyszínen megkezdjük ezeknek a természetvédelmi területeknek a fejlesztését is. Párját ritkító eredmény, hogy egy milliós nagyváros nyerjen azon a pályázaton, ahonnan Budapest 1,4 milliárd forintot hozott haza ezekre a fejlesztésekre.

ÁLLATVÉDELEM

Budapest az állatok városa is. Folyamatosan bővítjük a vadon élő állatok számára elérhető élettereket, de emellett mindent megteszünk a házi kedvencekért is. Integrált parkterületeket hozunk létre, ahol póráz nélkül is biztonságosan lehet sétáltatni a kutyákat, és folyamatosan fejlesztjük az Illatos úti ebtelepet is.

MÁR MEGCSINÁLTUK

MEGÚJÍTOTTUK az Andrássy út zóldsávját, a műfüvet virágos növényekre cseréltük.

ELINDÍTOTTUK a Vadvirágos Budapest programot.

2019 ÓTA nyolc új helyszínen, összesen több mint két margitszigetnyi területtel, 210 hektárral bővítettük a fővárosi természetvédelmi területeket.

MEGVÉDÜNK az Óbudai-sziget galériaerdejét a kormány környezetpusztító terveitől.

MEGÁLLÍTOTTUK az illegális sittlerakást a nagytétényi Duna-parton, és védettség alá helyeztük a Budapest legnagyobb fáival is bíró galériaerdőt.

A SOKSZOR KÁROS és mérgező, vagy csak energiapazarló gyakorlatok helyett környezetbarát megoldásokat vezetünk be a városüzemeltetés terén.

VÉDELEM alá helyeztük az értékes vizes élőhellyel rendelkező újpesti Farkas-erdőt is.

1,4 MILLIÁRD FORINT közvetlen uniós forrást szereztünk természetvédelmi fejlesztésekre. Ebből a Mocsáros vizes élőhely-rehabilitációja, a Tétényi-fennsík természeti értékeinek helyreállítása, az örmezei értékes rétek védetté nyilvánítása és egyéb élőhely javítási munkák valósulnak meg.

A DUNAVIRÁGOK védelmére fénysorompót hoztunk létre az Árpád hídon.

TÖBB HELYSZÍNEn alakítottunk ki természetvédelmi területeket a II. kerületben is, így védelem alá kerültek a Jegénye-völgy, a Szépvölgyi-erdő és a Várhegy egyes része is.

FEJLESZTETTÜNK az Illatos úti ebtelepet, növeltük a férőhelyek számát.

KUTYAPEST gazdikereső kampányt indítottunk.

MADÁRVÉDELMI intézkedéseket hoztunk a civilekkel együttműködésben.

INTEGRÁLT PARKTERÜLETEKET hoztunk létre póráz nélküli, biztonságos kutyasétáltatáshoz.

ÖKOLÓGIAI szemléletet honosítottunk meg a városi zöldfelületek fejlesztésében és kezelésében.

PÉLDÁTLAN MÉRTÉKBEN helyeztünk át beépíthető területeket természetvédelmi besorolás alá, összesen 51 hektárral bővítettük a természetvédelmi területeket az óbudai Mocsároson.

Duna és város

Budapest legnagyobb természeti értéke maga a Duna. Mégis, az elmúlt évtizedekben a lehető legtöbb helyen elzártuk a várost a folyótól. Bár Budapest kialakulásában fontos szerepe volt az árvízi védművek kiépítésének, és ez a feladat ma legalább annyira jelentős, mint a várossegítés idején, meg kell találnunk a módját, hogy visszajussunk a folyóhoz.

PESTI ALSÓ RAKPART

A pesti alsó rakpart a legfontosabb közterületi aranytartáléka a pesti belvárosnak. A ma még alig megközelíthető és zajos vízpart viszszahódítása régi igénye a budapestieknek. A rakpart megújítása egy évtized hosszúságú, civil és szakmai szervezetekkel partnerségben megvalósuló folyamat. Folytatjuk a 2020 óta egyre hosszabb időszakokban tartó rakpartmegnyitásokat, amik több zöldfelülettel és egyre több közösségi térrel lépésről lépésre

közelebb hozzák egy gyalogos rakpart jövőképét. A kormánytól kiharcolt Európai Unió forrásainak köszönhetően pedig a következő ciklusban elindítjuk a pesti alsó rakpart teljes körű átépítését is. Célunk, hogy a Margit hídtól a Szabadság hídig fásított gyalogos sétányt hozzunk létre, aminek a legértékesebb, legközpontibb szakasza a tesztidőszakok sikeressége esetén autómentes, gyalogos és kerékpáros korzóná válnak.

**20
milliárd**

forint klímabarát közterek kialakítására, TOP Plusz európai uniós forrás

RÓMAI-PART

Megvédtük és a helyi közösség elképzeléseivel összhangban fejleszteni fogjuk a Római-partot, Budapest legnépszerűbb, természetközeli Duna-parti területét. Összehangoljuk a természetvédelem, a sétányhasználat, a vízisportok, a közlekedés és a vendéglátás szempontjait. Részletes közösségi tervezés alapján készítettük el a hullámtér fejlesztési tervét és a parti sétány szabadtér-építészeti koncepciótervét. Az ártéri erdő és az élőhelyek megóvása mellett finoman hangolt beavatkozásokkal fejlesztjük a parti zöldfelületeket, a hely adottságaihoz illeszkedő megoldásokkal erősítjük meg a partfalat. A következő ciklusban nem csak az árvízvédelmi mű valósulhat meg a Királyok-Nánási nyomvonalon, de elkezdjük a sétány rekonstrukcióját is.

MÁR MEGCSINÁLTUK

MEGVÉDÜNK és fejlesztjük a Római-partot.

HÉTVÉGÉN ÉS NYÁRON

felszabadítjuk a pesti alsó rakpartot a gyalogosok és kerékpárosok előtt.

**32,5
milliárd**

forint Újpest és a Római-part árvízvédelmi fejlesztésére, KEHOP Plusz európai uniós forrás

FÁSÍTOTT SÉTÁNYT alakítottunk ki a pesti alsó rakparton a Margit híd és a Parlament között, idén újabb szakaszon ültetünk fákat a Lánchíd és az Erzsébet híd között.

ÁRVÍZVÉDELMI fejlesztéseket valósítottunk meg Újpesten és Óbudán a Csillaghegyi-öblözetben.

ÚJ GYALOGOS SÉTÁNY született Pesterzsébeten a Ráckevei-Duna partján.

PIHENŐPART kialakítását támogattuk az újbudai Árasztó-parton.

ÁRVÍZVÉDELEM

Nem feledkezhetünk meg Budapest árvízvédelméről sem. Az elmúlt években nagyon fontos munkákat végeztünk el Óbudán és Újpesten egyaránt, a következő ciklusban – Európai Unió forrásokból – ezeket fejleszthetjük be. A Királyok-Nánási úton található védvonal fejlesztésével végre teljes lehet a Csillaghegyi-öblözet védelme, ami Budapest legismertebb gyenge pontja az árvizekkel szemben. Befejezzük Észak-Pesten is az elmúlt években megkezdett munkákat, az új gát tetején pedig kerékpárutat vezetünk.

„Egy város nemcsak arra van,
hogy közlekedjünk, hanem
hogy éljünk is benne.”

Emberi léptékű városi terek

A város, amiben élünk, alapvető hatással van az életminőségünkre. Így ha azt szeretnénk elérni, hogy a budapestiek tovább és jobban éljenek, foglalkoznunk kell az utcák, terek és utak fizikai kialakításával is. Azok az utcák segítik a jobb életet, amelyeket úgy terveztek meg és úgy alakítottak ki, hogy alapvetően az embereket tartották a fókuszban.

Ma mégis sok helyen a városban azt lehet érezni, hogy megfélekeztek az emberekről. Különösen igaz ez a belvárosra, ahol az évtizedek alatt növekvő forgalom szinte minden mást kiszorított: egyre kevesebb hely jutott zöldnek és embernek egyaránt. Miközben a külső kerületek és az agglomeráció népessége nőtt, az 1970-es évek óta a belső kerületekben élők 46-65 százaléka költözött máshova. Ha meg akarjuk állítani a belváros elnéptelenedését, külön kell foglalkoznunk ezekkel a kerületekkel.

A fizikai terek nagyban meghatározzák a közlekedés biztonságát is. Az elmúlt évtizedben általánosan hetente egy budapesti halt meg közlekedési balesetben. Miközben odafigyeléssel, gondos tervezéssel, a városi terek biztonságosabbá alakításával és persze a szabályok betartásával ez elkerülhető lenne. Több európai városban már sikerrel elérték, hogy nullára csökkentsék a halálos közúti balesetek számát.

Mindezek miatt elengedhetetlen, hogy az épített környezet elsősorban az emberekről szóljon, és az embereknek épüljön.

471

személy halt meg a budapesti közutakon 2011–2021 között. Ez átlagosan heti 1 haláleset.

A történelmi városmagot alkotó kerületek lakossága 2022-ben csupán **35-54** százaléka volt az 1970-es lakosságnak.

Védetlen közlekedők túlélési esélye

30
km/h

90%
esély a túlélésre

50
km/h

60%
esély a túlélésre

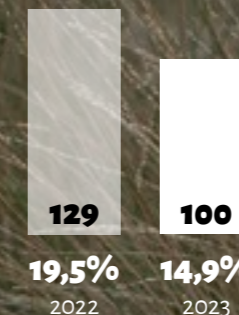

65
km/h

20%
esély a túlélésre

A Nagykörút üresen álló üzlethelyiségeinek száma:

Összesen 6685 zebra van Budapesten, amelyből

3630
zebrát újítottunk fel 2019 óta.

50
csomópontban építettünk új zebrákat

MOL Bubi 2.0: 208 állomás, 2460 kerékpár, több mint

8 millió
utazás 3 év alatt.

52 km-rel
bővítettük a kerékpáros főhálózatot 2020-2024 között

7,5 km
védett kerékpársáv

FORRÁSOK: BKK, KSH, 444.HU, G7
FOTÓ: JÓZSEFVÁROS ÚJSÁG / MILE MÁTÉ

Egészséges utcák

Az Egészséges utcák módszertan lényege, hogy az utcák tervezésekor és fejlesztésekor ne a különböző üzemeltetési és műszaki szempontok legyenek az első helyen, hanem az ember és az emberek szükségletei. Az Egészséges utcák módszertant egy brit egészségügyi szakember dolgozta ki, a módszertant London, majd világszerte több más város után Budapest is alkalmazza. Gyaloglásra és biciklizésre hívogató, biztonságos utcák, ahol van hol megállni és leülni, ahol van árnyék, tiszta a levegő és közösségi élet is van – erről szól az egészséges utcák koncepciója.

EGÉSZSÉGES UTCÁK PROGRAM

A Főváros 24 milliárd forint uniós támogatást szerzett egészséges utcák kialakítására, amire a kerületi önkormányzatok jelentkezhetnek pályázati formában. A módszertan garantálja, hogy olyan projektek jutnak finanszírozáshoz, amelyek megfelelnek az él-

hetőségi szempontoknak, így tényleg egészséges utcák jöhetnek létre.

A pályázati jelentkezés 2024 során zajlik, így az elbírálást követően 2025-től indulhat meg az első, hivatalosan is Egészséges utcák kiépítése városszerte.

**24
milliárd**

forint Egészséges utcák kialakítására a kerületekkel közösen, TOP Plusz európai uniós forrás

„JÁRDAMINIMUM”

Alapvető elvárás, hogy egy utcát gyalogosan biztonságosan és kényelmesen lehessen használni, ehhez pedig kellően széles járdákra van szükség. Budapesten ez ma sajnos rengeteg utcában nem áll rendelkezésre, vagy azért mert nem is építettek ki érdemben gyalogos járdákat, vagy mert azokat részben

felhasználva parkolókat alakítottak ki rajtuk. Míg az előbbi elsősorban a külső kerületekben jellemző, az utóbbi a belvárosi kerületekben súlyos probléma. Átfogó program szükséges ahhoz, hogy a járdák felszabadításával biztosítható legyen a kényelmes és biztonságos gyaloglás lehetősége.

EGYSÉGES TERVEZÉSI ÚTMUTATÓK

A Fővárosi Önkormányzat csupán a közterületek egy részéért felelős, a többség – jellemzően a kisebb forgalmú mellékutcák – kerületi önkormányzatok kezelésében van. Azonban nekünk fontos, hogy a közterületek átalakítása az egész városban egységesen jó irányba történjen. Éppen ezért olyan tervezési

útmutatókat alkotunk, amiket a tervező és mérnökirodák szabadon felhasználhatnak, a fővárosi projektek esetében pedig kötelezővé válnak a fejlesztések előkészítésekor. Ezeknek része a gyalogos és kerékpáros közlekedés fejlesztése, a szükséges parkoló- és rakodóhelyek kijelölése és még sok minden más is.

MÁR MEGCSINÁLTUK

24 MILLIÁRD FORINT uniós támogatást szereztünk a kerületi önkormányzatok számára egészséges utcák kialakítására. A pályázatok az Egészséges utcák módszertan brit kidolgozója által akkreditált szempontrendszer alapján lesznek elbírálva.

ÚJJÁSZÜLETETT a Déri Miksa utca.

FELÚJÍTOTTUK a Podmaniczky utcát a Bajcsy-Zsilinszky út és a Teréz körút között.

BIZTONSÁGOSSÁ és emberközpontúvá alakítottuk a Somogyi Béla utcát.

ZÖLDÍTETTÜK a Mester utcát.

MOBI-PONTOKAT hoztunk létre 800 helyszínen a rollerkaosz felszámolására.

KÍSÉRLETI PROJEKTKÉNT megszüntettük a padkán parkolást az Attila úton, a szélső forgalmi sáv helyén alakítottunk ki parkolósávot.

19 ÚJ NYILVÁNOS MOSDÓ az FCSM üzemeltetésében 2019 óta.

Élettel töltjük meg a belvárost

Miközben Pest megye és a régió népessége folyamatosan nő, Budapest népessége csökken. Leginkább a belpesti kerületekben érezhető ez, ahonnan a rendszerváltás óta a népesség harmada elköltözött. A folyamat mögött elsősorban a lakhatási árak drasztikus emelkedése, ezzel párhuzamosan a lakásirodák, a befektetési célú lakásvásárlás és a rövid távú lakáskiadás térnyerése áll: a budapestiek kiszorulnak korábbi otthonaikból.

De szintén fontos az is, hogy a budapesti összehasonlításban is kevés zöldfelülettel rendelkező és fokozott autóforgalommal terhelt belváros sokaknak nem vonzó opció, amikor például családot terveznek. Ezért az a célunk, hogy a belvárosi kerületeket újra élhető és vonzó lakónegyedekké változtassuk, ahova szívesen költöznek fiatalok. Szellemváros és turistagéppé helyett gyerekbarát belvárost szeretnénk látni.

ÚJJÁÉLEDŐ SUGÁRUTAK

A belváros egykori elegáns sugárútjai egytől egyig városi autópályákká változtak az elmúlt évtizedekben. Állandó torlódások, zaj és faltól falig húzódó aszfalt, bezárt üzlethelyiségek jellemezték az Üllői utat és a Rákóczi utat, de a Váci út csillogó irodaházai körül sincs élet az utcákon. Belvárosi autópályák helyett a városrészeket ismét összekötő, újjáéledő sugárutakat hozunk létre. Ezt szolgálják azok az elmúlt években elindított programok, amelyek a forgalom csillapításával, több gyalogos átkelővel,

MÁR MEGCSINÁLTUK

FELÚJÍTOTTUK a Blaha Lujza teret.

MEGÚJULT és sokkal zöldebb lett a Bakáts tér.

BUSZPARKOLÓBÓL zöldített térré vált a Széna tér.

A MAGYAR IRODALOM tereként újult meg a Jókai tér.

**20
milliárd**

forint klímabarát közterek kialakítására, TOP Plusz európai uniós forrás

a város majdani egyesítését. A Lánchíd ma ismét iránymutatást ad a város fejlesztésének: a szelíd közlekedés, a gyalogos, kerékpáros és autóbuzsós közlekedési módok előnyben részesítésével a Lánchíd újjáépítését követően a fenntartható városfejlesztés új szimbóluma lett. A munka azonban még nincs befejezve. A Lánchíddal kapcsolódó terek és utcák – a Clark Ádám tér, a Széchenyi tér és a József Attila utca – felújításával olyan zöldített gyalogos sétányt hozhatunk létre, ami összeköti a Bazilika és az Andrássy út környékét a Budai Várral és a Várkert Bazárral. Ez egy olyan gyalogos útvonal lehet, keresztül a felújított Lánchídon, ami méltó módon fűzi fel a történelmi belváros legfontosabb történelmi emlékeit – nevezzük hát Széchenyi sétánynak.

A Fővárosnak a pesti oldal államosítása után a Clark Ádám tér fejlesztésére van le-

hetősége, így célunk, hogy a körforgalom méretének csökkentésével és 33 fa elültetésével egy imponáló új teret hozunk létre a Lánchíd budai hídfőjénél.

DUNA-BUDA

A Széchenyi sétányhoz kapcsolódhat a Lukács fürdőtől a Lánchídig húzódó, hat kisebb-nagyobb park és a Fő utca alkotta láncolat megújítását jelentő Duna-Buda projekt. Bár egyelőre a fejlesztés forrása még kérdéses, a tervek előkészítésével készen állunk majd arra, hogy a Vár lábánál egy újabb kellemes gyalogos kapcsolat jöjjön létre.

**6
milliárd**

forint biztonságos bringasztráda kialakítására, TOP Plusz európai uniós forrás

Biztonságos közlekedés

Drámai tény, hogy Budapesten átlagosan hetente egy ember meghal közlekedési balesetben. A legtöbb esetben védtelen közlekedő, tehát gyalogos vagy biciklis a baleset áldozata. Az egyedi esetek mögött rendszerszintű problémákat látunk. A célunk, hogy ezek orvoslásával mindenki számára biztonságos környezetet teremtsünk az utcáinkon és tereinken. 2030-ig felére, 2050-ig pedig nullára szeretnénk csökkenteni a halálos közlekedési balesetek számát. Egy olyan városban szeretnénk élni, ahol búcsúzásakor „Vigyázz magadra!” helyett azt mondhatjuk, hogy „Érezd jól magadat!”.

BIZTONSÁGOS SEBESSÉGHATÁROK

A védtelenebb közlekedők biztonsága érdekében az út használatának és fizikai kialakításának megfelelő, differenciált sebességhatárok megállapítása szükséges. Nem elég azonban a

megfelelő sebességhatárok kijelölése, be is kell tartatni ezek alkalmazását. Ezért folytatjuk a sebességmérő kamerák kihelyezését városszerte, a forgalmasabb utak mentén.

**5,3
milliárd**

forint EuroVelo bicikliutak fejlesztésére, IKOP Plusz európai uniós forrás

ÚJ GYALOGÁTKELŐHELYEK

Elsődleges feladat a ma még hiányzó gyalogátkelőhelyek létesítése ott, ahol erre koncentrált igény van. Még ma is számos olyan csomópont van, ahol az egyértelmű igény ellenére nem lehet szabályosan átkelni a felszínen, ami kényelmetlen lépcsőzéshez, sok esetben pedig szabálytalan és balesetveszélyes átkeléshez vezet. A balesetek elkerüléséhez arra van szükség, hogy ezeken a helyeken is biztonságosan és kényelmesen tudjanak a felszínen átkelni az emberek.

BUBI 3.0

2026-ban érkezik a sikertörténeté telt Bubi következő generációja: legalább kétszeresére növeljük a flotta nagyságát, a külső kerületekig bővítjük a szolgáltatási területet és elhozzuk Budapestre az elektromos közbringákat is.

VÉDETT KERÉKPÁRSÁVOK

Ahhoz, hogy Budapesten többen biciklizzenek, többek között biztonságosabb, védett kerékpársávokra van szükség. Ehhez ki kell terjeszteni a kerékpáros főhálózatot, folytatni kell a mellékutcák forgalomcsillapítását, és védett, fizikailag is elválasztott bicikliutakat kell kialakítani a forgalmas főutak mentén.

BIZTONSÁGOS ISKOLAUTCÁK

A jövő Budapestjének biztonságosabb közlekedése érdekében elengedhetetlen a gyermekek védelme és szemléletformálása. Ezért folytatjuk azt az általunk elindított Sulizóna-programot, aminek kifejezetten az iskolák környezetének biztonságosabbá tétele a célja, hogy sétálásra és biciklizésre hívogató környezetben érkezzenek meg a gyerekek az iskolákba.

MÁR MEGCSINÁLTUK

VÁROSSZERTE mintegy 50 csomópontban létesítettünk új gyalogátkelőhelyeket, amelyek minden esetben akadálymentesek.

ÚJ ZEBRÁKAT ÉPÍTETTÜNK a Blaha Lujza téren, ezzel minden irányban akadálymentesen átjárható a Rákóczi út és a Nagykörút csomópontja.

HÁROM ÚJ ZEBRÁT ÉPÍTETTÜNK a Nyugati téren és elkészítettük a hiányzó negyedik zebra megépítéséhez szükséges terveket is.

A VÁCI ÉS AZ ÜLLŐI ÚTON hét csomópontban összesen 17 gyalogátkelőhelyet alakítottunk ki az M3-as metró építése során, ezzel biztosítható a metró akadálymentes megközelítése a megállókat övező utcákról és terekről.

ÚJ ZEBRÁK ÉPÍTÉSÉVEL csökkentjük a Rákóczi út elvágó hatását: 2023-ban a Kazinczy utcánál, 2024-ben az Astoriánál születik új átkelő.

33 CSOMÓPONTBAN 70 meglévő gyalogátkelőhelyre szereltünk fel jelzőlámpákat a biztonságos átkelés érdekében.

TÖBB MINT 250 zebránál szereltünk fel távirányítóval aktiválható hangosbemondót a vak és gyengénlátó emberek részére.

SEBESSÉGMÉRŐ KAMERÁKAT szereltünk fel forgalmas főutak mentén.

52 KILOMÉTER új kerékpárutat és kerékpársávot, valamint 450 kilométer forgalomcsillapított utcát alakítottunk ki.

FIZIKAILAG IS VÉDETT kerékpársávokat hoztunk létre először az Üllői és Váci úton, majd pedig a Szent István körúton.

MINDEN KORÁBBI REKORDOT megdöntött a megújított MOL Bubi.

ELINDÍTOTTUK a Sulizóna-program kísérleti projektjeit.

„Ahogy egymással báruunk,
az a hazánk.”

Erős város, erős közösség

Életmódunk és a minket körülvevő környezet mellett a közösség, amiben élünk, szintén meghatározza egészségünket. Mentális egészségünk nagyban függ azoktól a társas emberi kapcsolatoktól, amelyek nap mint nap körülvesznek minket. Egy kiegyensúlyozott, szociális érintkezésben gazdag társadalmi közeg években is kifejezhető különbséget jelent egy magányos élethelyzethez képest.

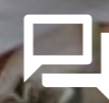
Egy városnak talán erre van a legkevesebb lehetősége hatással lenni. De ez a kevés is sokkal jelentősebb, mint gondolnánk. Az igazán élhető városok kis közösségek összességéként működnek, legyen akár szó lokálisan szerveződő lakóközösségekről, valamilyen szubkultúra képviselőiről, vagy éppen szexuális, vallási, nemzetiségi vagy más kisebbség tagjairól. Budapest minden budapesti otthona és nagyon fontos, hogy ezt az alapvetést egy szoros és támogató társadalmi szövetté szőjük.

A város kulturális élete, a partnerség, ahogy egymáshoz fordulunk közös ügyeink szervezősekor, a részvételiség, azaz a város döntéshozatalába való bevonás és a szociális támogatás és esélyteremtés szövik szorossá a budapestiek közösségét. Ha már egyszer országos és globális szinten is egyre nagyobb probléma a széthúzás és a polarizáció, akkor legalább az otthonunkban, Budapesten óvjuk meg közösségünket.

43 ezren

regisztráltak 1 év alatt az
ÉNBudapestem applikációba

Közösségi költségvetés:

51 nyertes ötlet,

3 milliárd

forint

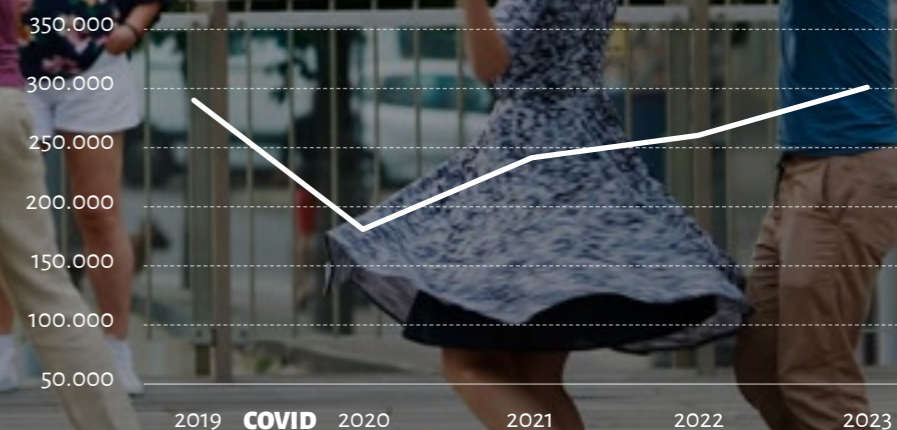

99%

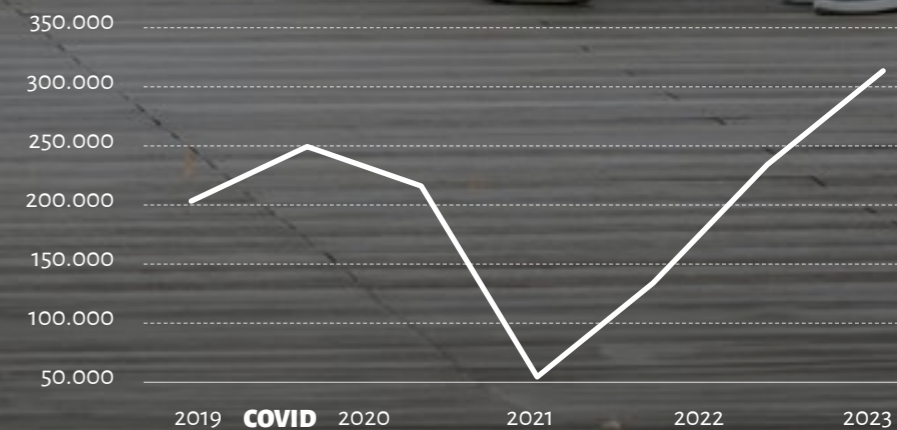
betartotta a COVID
maszkviselés szabályait
a BKK járatain

FORRÁS: FŐPOLGÁRMESTERI HIVATAL

**A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár
látogatóságának alakulása**

**A Budapesti Történeti Múzeum
látogatóságának alakulása**

Szabad és sokszínű kultúra

Budapest szabadságának egyik legfőbb értéke a szabad és sokszínű kultúra. Ez a szabad és kritikus művészvilág segít reflektálnunk a világra és magunkra, ami az egészséges önkép szükséges része – nem csak egyénként, de társadalomként is. A városvezetésnek a feladata a kultúrával kapcsolatban kettős: biztosítsa az intézmények működésének feltételeit, de közben ne akarjon beleszólni a művészet tartalmába. Adjon teret és lehetőséget a művészi autonómiának.

SZÍNHÁZAK: SZABADON

Budapesten megteremtettük a színházak működésének stabil finanszírozási alapjait. A következő ciklusban olyan megállapodást kell kötni a kormánnyal, ami megőrzi a korábbi

megállapodás előnyeit és garanciáit, de tovább bővítheti azoknak a műhelyeknek a körét, amelyek stabil támogatásra számíthatnak.

Ezt a kört szélesebbre kell húzni a független színházak esetében. Fontos, hogy a Főváros ne

csak a saját tulajdonú kőszínházait támogassa, hanem finanszírozási háttérrel biztosítson – akár csak közvetve – a független társulatok számára is.

Ennek egyik újabb pillére lesz, hogy Pesten is létrehozunk egy „jurányit”. A budai oldalon jó példával szolgáló – korábban üresen álló fővárosi iskolaépületben működtetett művészeti inkubációs ház és előadótér – Jurányi Ház mintájára indítjuk el ennek pesti párját. Egy ilyen művészeti központ új lendületet vihet egy egyébként hétköznapi környék életébe is. Szakmai szervezetekkel közösen a magánmecenatúrát is ösztönző programot hozunk létre a független színházi társulásoknak.

MOZIRENESZÁNSZ

A belvárosi kiskereskedelem elnéptelenedése mellett talán még egy terület van, ami közel ennyire megsínylette a belvárosi plázák kiépítését: ezek a hagyományos budapesti mozik. Bár nehéz örökséget kellett átvenni, elkezdtek a budapesti mozik megújítását: kertmozi programot indítottunk, kivittük a filmeket a közterületekre. És az újjászületés folytatódik: újra megszervezzük a Magyar Filmszemlét – immár a 44. alkalommal – és Budapest újra nemzetközi filmfesztiválnak adhat majd otthont.

KULTURÁLIS TEREK

Bővítjük a budapestiek számára elérhető kulturális tereket. Folytatjuk a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár hálózatának fejlesztését. A célunk az, hogy a könyvtárak multifunkcionális közösségi terekké alakuljanak át, befogadva a helyi közösségeket. Minden fiókkönyvtárhoz 0-24 elérhető könyvautomatát telepítünk, ezzel éjjel-nappali vá bővítve a kulturális szolgáltatásokat.

A Városháza épületében kap új otthont a Budapest Galéria. A Városháza megújítása a Merlin Színház épületének felújítása után is folytatódik: elkészül a Városháza Park és új, önálló kiállító teret kap a Budapest Galéria is.

MÁR MEGCSINÁLTUK

EMLÉKÉVET RENDEZTÜNK Budapest egyesítésének 150. évfordulójára.

FELÚJÍTOTTUK az egykori Merlin Színház épületét.

ÚJ KULTURÁLIS SZÍNTERT nyitottunk a Margitszigeten Kristály néven.

ÚJ OTTHONT ADTUNK a roma kultúrának Budapesten.

ÚJ KÖNYVTÁRAT nyitottunk a Teréz körúton.

PETŐFI EMLÉKKÖNYVTÁRKÉNT született újjá a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár soroksári fiókkönyvtára.

FELÚJÍTOTTUK a FSZEK békásmegyeri szakkönyvtárát és egy új könyvesboltot is kialakítottunk.

MEGVÉDTÜNK a színházak függetlenségét: garantáltuk a fővárosi színházak és a független színi műhelyek finanszírozását, mentőövet nyújtottunk a függetlenek számára.

MEGÚJÍTOTTUK a Budapesti Tavasz Fesztivált és önerőből is továbbvisszük ezt a kulturális hagyományt.

STABIL FINANSZÍROZÁST biztosítunk a Budapesti Fesztiválzenekarnak.

VÁLTOZATOSSÁ TETTÜNK a budapesti fesztiválokat, ősszel évente változó tematikájú programot szervezünk, Metrófesztivált, jazz fesztivált és Lánchíd fesztivált is szerveztünk.

BUDAPEST IDŐGÉPET hoztunk létre a főváros múltjának megismerésére.

LAND ART ALKOTÁST hoztunk létre a Gellérthegyen Nelson Mandela emlékére.

VISSZAVÁSÁROLTUK a Rác Fürdőt.

ÚJRA ÉLETET LEHELTÜNK a Pro Cultura Urbis Közalapítványba.

ÚJ KULTURÁLIS pályázatokat írtunk ki a Budapest 150 kapcsán.

RENGETEG KEDVEZMÉNYT nyújt a budapestieknek az újonnan indított ÉnBudapestem applikáció.

TÖBB MINT 300 építészeti érték épületet helyeztünk védelem alá.

SÉTÁLJ VELÜNK! néven indítottunk sétaplatformot tematikus, Budapestről szóló túrákkal.

SZABADTÉRI moziprogramot indítottunk.

ÚJ DÍJAT ALAPÍTOTTUNK Ráday Mihály tiszteletére.

KORTÁRS ÍRÓK gondozásában megszületett a Budapest Nagyregény.

Szolidaritás és esélyteremtés

Egy olyan városért dolgozunk, amelyet minden lakója az otthonának érezhet. Egy olyan Budapestért, ahol a társadalmi egyenlőtlenségeknek gátat szab a szolidaritás, ahol az etnikai, nemzetiségi és szexuális kisebbségek a város egyenrangú polgárai, és amely egyetlen bajban lévő lakóját sem hagyja magára. Az elmúlt években lényegében egy új, kezdeményező szociálpolitika alapjait fektettük le, amelynek lényege, hogy a Főváros nem kifogásokat, hanem megoldásokat keres a városlakók problémáira.

TISZTESSÉGES BÉREK

Kiemelt felelősségünk van annak a több tízezer munkatársunknak a tisztességes megélhetésével kapcsolatban, akik a Főváros vállalataiban és intézményeiben dolgoznak a városért és annak lakóiért. A következő években – a szakszervezetekkel kötött megállapodásunk alapján – azt a munkát folytatjuk majd, amit a Budapest Pótlék bevezetésével, bérfejlesztéssel és a kollektív szerződések kibővítésével az elmúlt években elkezdtünk.

FŐVÁROSI SZOLIDARITÁSI ALAP

Újraindítottuk és a következő években kibővítjük a Fővárosi Szolidaritási Alapot, ami a kerületeknek és civil szervezeteknek nyújt hiánypótló forrásokat a jóléti intézményrendszer fejlesztéséhez. Eddig 600 millió forint támogatást biztosítottunk a lakhatási válsághelyzetek kezelésére, akadálymentesítésre, a közösségi ellátások fejlesztésére, a családon belüli erőszak megelőzésére és az áldozatok védelmére, valamint a fogyatékossgal élő budapestiek támogatott lakhatására.

SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁSOK FEJLESZTÉSE

A szociális ágazatra jellemző alacsony keresetek tízezrek méltó megélhetését, és a jóléti ellátórendszer fejlesztését is ellehetetlenítik. Ezért európai uniós forrásból kiterjedt programot indítunk a szociális szolgáltatások fejlesztésére, amelyen keresztül bértámogatást, lakhatási támogatást, ösztöndíjakat, valamint képzési és továbbképzési lehetőségeket biztosítunk az ágazatban dolgozó vagy ott elhelyezkedő munkatársaknak.

MUNKAERŐPIACI PROGRAMOK

A Fővárosi Érdekegyeztető Tanács létrehozásával megkezdett munkánk folytatásaként létrehozuk a Fővárosi Foglalkoztatási Paktumot, hogy a szakszervezetekkel és a munkáltatókkal közösen segítsük elő a főváros foglalkoztatási és gazdasági helyzetének a fejlesztését. Célzott, komplex programot indítunk a kedvező munkaerőpiaci helyzet ellenére is tartósan munkanélküli budapestiek támogatására, és munkába állásuk elősegítésére.

13,9
milliárd
forint komplex szociális és foglalkoztatási programokra, TOP Plusz európai uniós forrás

MÁR MEGCSINÁLTUK

A FŐVÁROSI SZOLIDARITÁSI ALAPON

keresztül forrásokat biztosítottunk a jóléti intézményrendszer fejlesztéséhez.

UKRAJNÁBÓL MENEKÜLT CSALÁDOKNAK

biztosítottunk szállást, ételmezést és készpénztámogatást, és többszáz millió forintos

pályázaton keresztül támogatjuk a menekült gyermekek koragyermekkorai fejlesztését.

BUDAPEST PÓTLÉKOT adtunk a fővárosi közszolgáltatásokban dolgozóknak.

MEGVÉDTÜK a kulturális intézményeink munkatársait a közalkalmazotti státusz elvételéből fakadó hátrányoktól.

FŐVÁROSI STRATÉGIÁT készítettünk a családon belüli erőszak megelőzésére és az áldozatok védelmének biztosítására, az első intézkedések között létrehoztuk a Fővárosi Áldozatvédelmi Fórumot.

FŐVÁROSI ÁLLÁSKERESÉSI Irodát nyitottunk.

INGYENES Budapest-bérletet biztosítottunk az álláskeresőknél.

FŐVÁROSI IDŐSÜGYI TANÁCSOT hoztunk létre, megalkottuk a Fővárosi Időügyi Stratégiát.

IDŐSEK INFORMÁCIÓS PONTJA: személyesen tájékoztatunk az időseknek szóló támogatásokról és szolgáltatásokról.

ÁLLATTERÁPIÁS programokat vittünk az idősek otthonaiba, és közös gyerek és nyugdíjas napközi programokat szerveztünk.

FŐVÁROSI ROMA Gyakornoki Programot indítottunk roma fiatalok részére.

TEHETSÉGGONDOZÓ ösztöndíj programot indítottunk rászoruló diákok részére Trambulin néven.

GYERMEKVÉDELEM A SPORTBAN: sport-szervezeteknek biztosítottunk forrásokat gyermekvédelmi programok megvalósításához.

DROGSTRATÉGIÁT alkottunk, szakmai szervezetek bevonásával újjáélesztettük a Budapesti Kábítószerügyi Egyeztető Fórumot, és forrásokat biztosítottunk alacsonyküszöbű és ártalomcsökkentő szolgáltatásokra.

Partnerség és részvételiség

Ha gyorsan akarsz haladni, menj egyedül, ha messzire akarsz jutni, menj társakkal. Márpedig mi messzire szeretnénk jutni Budapest fejlesztésében, ezért elképzelhetetlennek tartjuk ezt a budapestiekkel való párbeszéd és együttműködés nélkül.

ÉRDEKEGYEZTETÉS

Folytatjuk a társadalmi érdekegyeztetés gyakorlatát mind a munkáltatók, mind a munkavállalók képviselőivel együtt. Hiszünk abban, hogy csak akkor tudunk jó döntéseket hozni, ha abba minden érintettet bevonunk.

TÁRSADALMI KOALÍCIÓ

Szakszervezetekkel, nyugdíjas és diákszervezetekkel kötött megállapodások alapján folytat-

juk a város vezetését a következő ciklusban is. Megalapítjuk a Fővárosi Diákönkormányzatot, időügyi információs pontot alakítunk ki minden kerületben, folytatjuk a minőségi munkahelyek kialakításáról szóló programunkat és újabb bérmegállapodással biztosítjuk a munkabérek reálértékének növekedését.

KÖZÖSSÉGI TERVEZÉS

Számtalan különböző módon vonjuk be a bu-

dapestieket a város alakításába. Közösségi költségvetés, közösségi gyűlések és tervezések, polgári kezdeményezések és lakógyűlések: mind azt szolgálják, hogy a budapestieknek legyen lehetőségük beleszólni a város formálásába. A következő ciklusban folytatjuk és kibővítjük a közösségi tervezéseket, a közterület- és zöldfelület-fejlesztések mellett a nagy infrastruktúra fejlesztéseket (pl. új villamosvonalak kialakítása) is részvételiségi alapon fogjuk előkészíteni.

MÁR MEGCSINÁLTUK

KÖZÖSSÉGI KÖLTSÉGVETÉS: évi 1 milliárd forint felhasználásáról a budapestiek dönthetnek.

KÖZÖSSÉGI GYŰLÉSEKET szervezünk, ahol a budapestieket reprezentatív módon képviselő résztvevők javasolhatnak intézkedéseket a városvezetés számára.

BUDAPESTI POLGÁRI KEZDEMÉNYEZÉS: lehetőséget biztosítunk a lakossági indítványok becsatornázására.

ÁLLANDÓ CIVIL munkacsoportokat hoztunk létre a civil és szakmai szervezetekkel való együttműködés érdekében.

FŐVÁROSI ÉRDEKEGYEZTETŐ TANÁCSOT (FŐÉT) alapítottunk a munkavállalók és a munkáltatók képviselőinek bevonásával.

ÚJ CIVIL RENDELETET alkottunk a civil és szakmai szervezetekkel való intézményesített együttműködésért.

BÉRMEGÁLLAPODÁST kötöttünk a szakszervezetekkel.

AZ ÉV FŐVÁROSI CIVIL SZERVEZETE: díjat alapítottunk a civil szervezetek munkájának elismerésére.

34

milliárd forint
esélyteremtő fejlesztések

38

milliárd forint
árvízvédelem, vízgazdálkodás

50

milliárd forint
köztérfejlesztés

178

milliárd forint
közlekedésfejlesztés

5,6

milliárd forint

Miből?

Ebben a programban csak olyan vállalatok szerepelnek, aminek pontosan meg tudjuk mondani, hogy mi lesz a fedezete. Saját forrásaink mellett – amelyek a kormányzati elvonások miatt elsősorban a város működtetésére elegendők – a fejlesztési terveinket az Európai Unió fejlesztési forrásaiból tudjuk megvalósítani.

A program során az egyes fejezetekben bemutattuk külön-külön is ezeket az összegeket, de álljon itt egyszer együtt is. Erre építjük Budapest jövőjét.

300 MILLIÁRD FORINT

Összesen ennyi érkezik az Európai Unió különböző operatív programjain, illetve a helyreállítási alapon keresztül. Ezek a források biztosítják a közlekedési és közterületfejlesztési, a lakhatási és esélyteremtési, az árvízvédelmi és vízgazdálkodási programjaink megvalósítását.

KÖZVETLEN BRÜSSZELI FORRÁSOK

Összesen további 5,6 milliárd forint közvetlen forrást sikerült már kiharcolnunk. Ezek elsősorban az olyan kísérleti programokat finanszírozzák mint a természetközeli területeink élőhely-rehabilitációja, vagy egykori iskola-épületek lakhatási célú átalakítása.

Noha ezek a források együttesen sem ellensúlyozzák azt a 358 milliárd forintot, amit a kormányzati elvonások és az elmúlt évek válságai elvettek Budapeستől, mégis biztos alapokra építhetjük a következő évek fejlesztéseit. Emellett megerősített nemzetközi kapcsolatrendszerünk és brüsszeli képviselőnk segítségével folyamatosan keressük az újabb pályázati, forrásbevonási lehetőségeket.

**JÖVŐT
ADUNK**
BUDAPESTNEK